

**PROGRAM PRZESTRZEGANIA
(PROCEDURY ZAPEWNIĄCE
PRZESTRZEGANIE PRAWA)**

VIA4 S.A. z siedzibą w Mysłowicach

sporządzony na podstawie Programu przestrzegania
zgodnie z

Dekretem ustawodawczym Nr 231 z dnia 8 czerwca 2001 r.

WYTYCZNE 231

dla

**ZAGRANICZNYCH PODMIOTÓW ZALEŻNYCH
AUTOSTRADE PER L'ITALIA**

PREAMBUŁA:

Program przestrzegania (Compliance programme) został przyjęty przez Spółkę Atlantia S.p.A. z siedzibą w Rzymie, Włochy i jego wprowadzenie zostało zarekomendowane zależnym podmiotom zagranicznym Spółki Atlantia S.p.A., w tym VIA4 S.A.

Program przestrzegania przyjęty przez Spółkę Atlantia S.p.A. został sporządzony w oparciu o przepisy włoskiego prawa. W związku z tym, celem dostosowania procedur określonych w Programie przestrzegania do wymogów polskiego prawa, koniecznym jest zastrzeżenie, iż wskazane w Programie przestrzegania przepisy prawa włoskiego lub międzynarodowego znajdują zastosowanie, o ile nie są sprzeczne z odpowiednimi przepisami prawa polskiego.

Przepisy prawa polskiego znajdujące zastosowanie w obszarach objętych zakresem obowiązywania Programu Przestrzegania zostały wskazane w punkcie 2 Programu przestrzegania a ponadto zostały zacytowane w Załączniku B do niniejszego Programu.

Niniejszy Program przestrzegania został przyjęty dla spółek Grupy Stalexport Autostrady uchwałą Zarządu Stalexport Autostrady S.A. z dnia 2 lutego 2010 r.

SPIS TREŚCI

1. DEKRET USTAWODAWCZY Nr 231/2001: REŻIM ODPOWIEDZIALNOŚCI ADMINISTRACYJNEJ DLA OSÓB PRAWNYCH, SPÓŁEK I STOWARZYSZEŃ	3
1.1. PRZESTĘPSTWA PRZECIWKO ORGANOM PUBLICZNYM.....	3
1.2. PRZESTĘPSTWA ZWIĄZANE Z „FAŁSZOWANIEM PIENIĘDZY, PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH I ZNACZKÓW STEMPLOWYCH”	4
1.3. PRZESTĘPSTWA URZĘDNICZE.....	4
1.4. PRZESTĘPSTWA TERRORYSTYCZNE LUB OBALENIE PORZĄDKU DEMOKRATYCZNEGO....	4
1.5. PRZESTĘPSTWA PRZECIWKO OSOBIE	5
1.6. PRZESTĘPSTWA NADUŻYCIA RYNKU.....	5
1.7. PRZESTĘPSTWA PONADNARODOWE.....	5
1.8. ZABÓJSTWO Z ZANIEDBANIA ORAZ POWAŻNE LUB BARDZO POWAŻNE OBRAŻENIA CIAŁA Z ZANIEDBANIA POPEŁNIONE POPRZEZ NARUSZENIE PRAWA DOT. ZAPOBIEGANIA WYPADKOM ORAZ OCHRONY ZDROWIA I BEZPIECZEŃSTWA.....	5
1.9. PRZESTĘPSTWA PRANIA BRUDNYCH PIENIĘDZY	6
1.10. PRZESTĘPSTWA OSZUSTW KOMPUTEROWYCH.....	6
1.11. FORMA ZWOLNIENIA Z ODPOWIEDZIALNOŚCI.....	6
2. ZATWIERDZENIE PROGRAMU PRZESTRZEGANIA PRZEZ AUTOSTRADĘ PER L'ITALIA.....	7
2.1. CELE, DO KTÓRYCH AUTOSTRADĘ PER L'ITALIA DĄŻY PRZY PRZYJMOWANIU PROGRAMU PRZESTRZEGANIA.....	7
2.2. CEL PROGRAMU PRZESTRZEGANIA.....	7
3. PROGRAM PRZESTRZEGANIA, CO, KODEKS POSTĘPOWANIA ORAZ WYTYCZNE 231.....	8
4. PRZESTĘPSTWA ORAZ OBSZARY DZIAŁALNOŚCI NARAŻONEJ NA RYZYKO.....	9
4.1. PRZESTĘPSTWA POPEŁNIONE PRZECIWKO ORGANOM PUBLICZNYM.....	9
4.2. PRZESTĘPSTWA URZĘDNICZE.....	9
4.3. ZABÓJSTWO Z ZANIEDBANIA ORAZ POWAŻNE LUB BARDZO POWAŻNE OBRAŻENIA CIAŁA Z ZANIEDBANIA POPEŁNIONE POPRZEZ NARUSZENIE PRAWA DOT. ZAPOBIEGANIA WYPADKOM ORAZ OCHRONY ZDROWIA I BEZPIECZEŃSTWA.....	10
4.4. PRZESTĘPSTWA TERRORYSTYCZNE LUB OBALENIE PORZĄDKU DEMOKRATYCZNEGO....	10
4.5. PRZESTĘPSTWA PRZECIWKO OSOBIE.....	10
4.6. PRZESTĘPSTWA NADUŻYCIA RYNKU.....	10
4.7. PRZESTĘPSTWA PONADNARODOWE.....	11
4.8. PRZESTĘPSTWA PRANIA BRUDNYCH PIENIĘDZY.....	11
5. PLANOWANI UŻYTKOWNICY NINIEJSZYCH WYTYCZNYCH ORAZ OGÓLNYCH WYTYCZNYCH WS. ZACHOWANIA.....	12
ZAŁĄCZNIK A: UWAGI DOTYCZĄCE CYTOWANYCH ARTYKUŁÓW PRAWA WŁOSKIEGO.....	14
A1 – Przepisy przeciwko organom publicznym.....	14
A2 – Przepisy urzędnicze.....	16
A3 – Przepisy terrorystyczne lub obalenie porządku demokratycznego.....	18
A4 – Przepisy przeciwko osobie.....	20
A5 – Przepisy nadużycia rynku.....	21
A6 – Przepisy ponadnarodowe	22
A7 - Zabójstwo z zaniedbania oraz poważne lub bardzo poważne obrażenia ciała z zaniedbania popełnione poprzez naruszenie prawa dot. zapobiegania wypadkom oraz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa	24
A8 – Przepisy prania brudnych pieniędzy	25
ZAŁĄCZNIK B: PRZEPISY ODNIESIENIA OBOWIĄZUJĄCE W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ	
B1 – Przepisy przeciwko organom publicznym.....	31
B2 – Przepisy urzędnicze.....	33
B3 – Przepisy terrorystyczne lub obalenie porządku demokratycznego.....	37
B4 – Przepisy przeciwko osobie.....	40
B5 – Przepisy nadużycia rynku.....	43
B6 - Przepisy ponadnarodowe.....	43

B7 – Zabójstwo z zaniedbania oraz poważne lub bardzo poważne obrażenia ciała z zaniedbania popełnione poprzez naruszenie prawa dot. Zapobiegania wypadkom oraz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa.....	49
B8 – Przesłępstwa prania brudnych pieniędzy.....	49

1. Dekret ustawodawczy Nr 231/2001: Reżim odpowiedzialności administracyjnej dla osób prawnych, spółek i stowarzyszeń

Przepisy niniejszego rozdziału dotyczą określonych zachowań Planowanych Użytkowników w zakresie, w jakim nie są sprzeczne z powszechnie obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej prawem ze szczególnym uwzględnieniem przepisów Ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2002 r. Nr 197, poz. 1661) oraz Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 1997 Nr 88, poz. 553).

Dekret ustawodawczy Nr 231 wydany dnia 8 czerwca 2001 r. (dalej zwany „Dekretem”), zatytułowany **“Disciplina della responsabilità amministrativa delle persone giuridiche, delle società e delle associazioni anche prive di personalità giuridica”** (Dyscyplina odpowiedzialności administracyjnej osób prawnych, spółek i stowarzyszeń, również tych, które nie posiadają osobowości prawnej) wprowadził **do prawa włoskiego** reżim odpowiedzialności administracyjnej (zasadniczo dotyczący odpowiedzialności karnej) dla spółek włoskich za pewne przestępstwa popełnione, w ich interesie lub dla ich własnych korzyści, **we Włoszech lub za granicą**: (i) przez osoby fizyczne zajmujące stanowiska przedstawicielskie, finansowe lub kierownicze w organach lub w jednostkach biznesowych powiązanych z nimi, aczkolwiek niezależnych finansowo i funkcjonalnie oraz przez osoby fizyczne, które również de facto zarządzają i kontrolują te organy; oraz (ii) przez osoby fizyczne podlegające zarządzaniu lub nadzorowi przez jednego z wymienionych wyżej obywateli. Tą odpowiedzialność dodaje się do odpowiedzialności osoby fizycznej, która rzeczywiście popełniła przestępstwo.

Poszerzenie odpowiedzialności ma na celu ukaranie, jeśli chodzi o pewne przestępstwa karne, również tych organów, które odnoszą korzyści z tego przestępstwa.

Najpoważniejsze kary przewidziane w Dekrecie obejmują różne rodzaje dyskwalifikacji, takie jak zawieszenie lub cofnięcie licencji i pozwoleń, zakaz podpisywania umów z włoską lub zagranicznymi administracjami publicznymi, odsunięcie od wykonywania pewnych działań, zakazanie lub cofnięcie finansowania i udziałów, oraz zakaz reklamowania towarów i usług.

Odpowiedzialność przewidziana przez w/w Dekret jest również związana z przestępstwami karnymi popełnionymi poza terenem Włoch, jeśli ten obcy kraj, gdzie przestępstwo zostało popełnione, nie podejmuje przeciw niemu kroków.

Dekret obejmuje obecnie następujące rodzaje przestępstw:

- (a) przestępstwa popełnione w związku z (lub przeciwko) organom publicznym;
- (b) przestępstwa związane z fałszowaniem pieniędzy, papierów wartościowych i znaczków stemplowych;
- (c) pewne przestępstwa urzędnicze;
- (d) przestępstwa terrorystyczne lub obalenie porządku demokratycznego;
- (e) przestępstwa przeciwko osobie;
- (f) przestępstwa nadużycia rynku lub nadużycia informacji poufnych („Insider Trading”, nielegalny obrót papierami wartościowymi z wykorzystaniem informacji poufnych) oraz manipulacja rynkiem („Market Rigging”, spekulacyjne kształtowanie cen na rynku);
- (g) przestępstwa ponadnarodowe;
- (h) zabójstwo z zaniechania oraz poważne lub bardzo poważne obrażenia ciała z zaniechania popełnione poprzez naruszenie prawa dot. zapobiegania wypadkom oraz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa;
- (i) przestępstwa prania brudnych pieniędzy (korzystanie z pieniędzy, towarów lub usług nielegalnego pochodzenia);
- (j) przestępstwa oszustw komputerowych;

1.1 Przestępstwa przeciwko organom publicznym

Przepisy niniejszego punktu dotyczą określonych zachowań Planowanych Użytkowników w zakresie, w jakim nie są sprzeczne z obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej prawem, w szczególności z przepisami Rozdziału XXIX Kodeksu Karnego „Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego”. oraz Ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708).

Przewidziane przez Artykuły 24, 24 *bis* oraz 25 Dekretu ustawodawczego Nr 231/2001, główne przestępstwa obejmują:

- Defraudacja przeciwko Państwu, innym organom publicznym lub Unii Europejskiej (Art. 316 *bis* włoskiego Kodeksu Karnego, dalej określanego jako „WKK”)

- Niezgodne z prawem przyjęcie udziałów, finansowania lub innych wypłat finansowych od Państwa, innych organów publicznych lub Unii Europejskiej (Art. 316 *ter* WKK)
- Oszustwo przeciwko Państwu, innym organom publicznym lub Unii Europejskiej (Art. 640 ust. II nr 1 WKK)
- Poważne oszustwo w celu otrzymanie środków publicznych (Art. 640 *bis* WKK)
- Oszustwo komputerowe przeciwko Państwu, innym organom publicznym lub Unii Europejskiej (Art. 640 *ter* WKK) oraz inne przestępstwa związane z przechwytywaniem publicznej łączności komputerowej
- Wymuszanie (Art. 317 WKK)
- Korupcja dla czynności urzędowych lub w czynnościach przeciwko oficjalnym obowiązkom (Art. 318, 319 i 319 *bis* WKK oraz inne)
- Korupcja w czynnościach sądowych (Art. 319 *ter* WKK)
- Nakłanianie do korupcji (Art. 322 WKK)
- Malwersacja, wymuszanie, korupcja oraz nakłanianie do korupcji członków organów Wspólnot Europejskich oraz zagranicznych urzędników Wspólnot Europejskich i Państw (Art. 322 *bis* WKK)

1.2 Przestępstwa związane z „fałszowaniem pieniędzy, papierów wartościowych oraz znaczków stemplowych”

Przepisy niniejszego punktu dotyczą określonych zachowań Planowanych Użytkowników, w zakresie, w jakim nie są sprzeczne z obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej prawem, w szczególności z przepisami Rozdziału XXXVII Kodeksu Karnego „Przestępstwa przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi”.

Przewidziane przez Art. 25 *bis* Dekretu ustawodawczego Nr 231/2001, główne przestępstwa obejmują:

- Fałszowanie pieniędzy, wydawanie i wprowadzanie na terytorium kraju sfałszowanych pieniędzy poprzez zмовę (Art. 453 WKK)
- Przerabianie pieniędzy (Art. 454 WKK)
- Wydawanie i wprowadzanie na terytorium kraju sfałszowanych pieniędzy bez zмовы (Art. 455 WKK)
- Wydawanie sfałszowanych pieniędzy otrzymanych w dobrej wierze (Art. 457 WKK)
- Fałszowanie znaczków stemplowych, wprowadzanie na terytorium kraju, pozyskiwanie, posiadanie lub wprowadzanie do obiegu sfałszowanych znaczków stemplowych (Art. 459 WKK)
- Fałszowanie papieru ze znakami wodnymi używanego do produkcji banknotów, papierów wartościowych lub znaczków stemplowych (Art. 460 WKK)
- Produkcja lub posiadanie znaków wodnych lub narzędzi do fałszowania pieniędzy, znaczków stemplowych lub papieru ze znakami wodnymi (Art. 461 WKK)

1.3 Przestępstwa urzędnicze

Przepisy niniejszego punktu dotyczą określonych zachowań Planowanych Użytkowników, w zakresie, w jakim nie są sprzeczne z obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej prawem, w szczególności z przepisami Tytułu V Kodeksu spółek handlowych „Przepisy karne” (Dz. U. z 2000 Nr 94, poz.1037), Rozdziału XXXIV Kodeksu karnego „Przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów” oraz Rozdziału XXXVI Kodeksu karnego „Przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu”.

Przewidziane przez Art. 25 *ter* Dekretu ustawodawczego Nr 231/2001, główne przestępstwa obejmują:

- Fałszywe sprawozdania/informacje spółki (Art. 2621 włoskiego Kodeksu Cywilnego, dalej określanego jako „WKC”)
- Fałszywe sprawozdania/informacje spółki na szkodę akcjonariuszy lub wierzycieli (Art. 2622 WKC)
- Fałszywe sprawozdania lub informacje publikowane przez firmy audytorskie (Art. 2624 WKC)
- Utrudnianą kontrolę (Art. 2625 WKC)
- Nienależną spłatę udziałów (Art. 2626 WKC)
- Niezgodny z prawem podział zysku i rezerw (Art. 2627 WKC)
- Niezgodne z prawem operacje na akcjach lub udziałach w spółce lub przez podmiot dominujący (Art. 2628 WKC)
- Operacje szkodliwe dla wierzycieli (Art. 2629 WKC)
- Nie zawiadomienie o konflikcie interesów (Art. 2629 *bis* WKC)
- Symulowane tworzenie kapitału (Art. 2632 WKC)

- Niezgodne z prawem podzielenie aktywów przez syndyków masy upadłościowej/likwidatorów (Art. 2633 WKC)
- Nielegalny wpływ na zebranie akcjonariuszy (Art. 2636 WKC)
- Agiotage (manipulacje akcjami i spekulacyjne kształtowanie cen na rynku) (Art. 2637 WKC)
- Utrudnianie wykonywania swoich funkcji publicznej władzy nadzorczej (Art. 2638 WKC)

W przypadku przestępstw urzędniczych, jeśli podmiot jest odpowiedzialny, będzie podlegał wyłącznie karom pieniężnym konkretnie przewidzianym w Dekrecie ustawodawczym Nr 231/2001, wyłączając w ten sposób zastosowanie dyskwalifikacji i zakazów przewidzianych dla innych rodzajów przestępstw.

1.4 Przestępstwa terrorystyczne lub obalenie porządku demokratycznego

Przepisy niniejszego punktu dotyczą określonych zachowań Planowanych Użytkowników w zakresie, w jakim nie są sprzeczne z obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej prawem, w szczególności z przepisami Rozdziału XXXII Kodeksu karnego „Przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu”, Rozdziału XX Kodeksu karnego „Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu”, Ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2003 Nr 153, poz.1505), a także regulacjami Międzynarodowej Konwencji o zwalczaniu finansowania terroryzmu przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 9 grudnia 1999 r. (Dz. U. z 2004 Nr 263, poz. 2620).

Przewidziane przez Art. 25 *quater* Dekretu ustawodawczego Nr 231/2001, główne przestępstwa obejmują:

- Działania wywrotowe (Art. 270 WKK)
- Stowarzyszenia promujące terroryzm, również międzynarodowy, lub obalenie porządku demokratycznego (Art. 270 *bis* WKK)
- Wsparcie stowarzyszeń terrorystycznych lub wywrotowych (Art. 270 *ter* WKK)
- Ataki w celach terrorystycznych lub wywrotowych (Art. 280 WKK)
- Porwanie w celu terrorystycznym lub dla obalenia porządku demokratycznego (Art. 289 *bis* WKK)
- Nakłanianie do popełniania przestępstw przeciwko Państwu (Art. 302 WKK)
- Spisek polityczny poprzez porozumienia lub stowarzyszenia (Artykuły 304 i 305 WKK)
- Tworzenie oraz uczestnictwo w organizacji zbrojnej oraz wspieranie spiskowców lub członków organizacji zbrojnej (Art. 306 WKK)
- Przestępstwa terrorystyczne przewidziane przez specjalne Ustawy Nr 15 z 6 lutego 1980 r., Nr 342 z 10 maja 1976 r., oraz Nr 422 z 28 grudnia 1989 r., mające na celu zwalczanie terroryzmu
- Przestępstwa, różne od przestępstw przedstawionych w Kodeksie Karnym oraz w specjalnych Ustawach, naruszające Art. 2 Konwencji Nowojorskiej z 9 grudnia 1999 r.

1.5 Przestępstwa przeciwko osobie

Przepisy niniejszego punktu dotyczą określonych zachowań Planowanych Użytkowników w zakresie, w jakim nie są sprzeczne z obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej prawem, w szczególności z przepisami Rozdziału XIX Kodeksu karnego „Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu” oraz Rozdziału XXV Kodeksu karnego „Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności”.

Przewidziane przez Artykuły 25 *quater-1* oraz 25 *quinques* Dekretu ustawodawczego Nr 231/2001, główne przestępstwa obejmują:

- Umieszczanie lub przetrzymywanie osoby w warunkach niewolnictwa lub ciężkich robót (Art. 600 WKK)
- Prostytcję dziecięcą (Art. 600 *bis* WKK)
- Pornografię dziecięcą (Art. 600 *ter* WKK)
- Posiadanie materiałów pornograficznych (Art. 600 *quater* WKK)
- Turystykę promującą seksualne wykorzystanie dzieci (Art. 600 *quinques* WKK)
- Handel osobami ludzkimi (Art. 601 WKK)
- Sprzedaż i kupno niewolników (Art. 602 WKK)
- Praktykę okaleczania żeńskich narządów płciowych (Art. 583 *bis* WKK)

1.6 Przepisy nadużycia rynku

Przepisy niniejszego punktu dotyczą określonych zachowań Planowanych Użytkowników w zakresie, w jakim nie są sprzeczne z obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej prawem, w szczególności z przepisami Rozdziału XXXVI Kodeksu karnego „Przepisy przeciwko obrotowi gospodarczemu”.

Przewidziane przez Art. 25 *sexies* Dekretu ustawodawczego Nr 231/2001:

- Nadużycie informacji poufnych (Insider Trading) (Art. 184 Dekretu ustawodawczego Nr 58/1998, tzw. „Skonsolidowana ustawa finansowa”)
- Manipulacja rynkiem (Market Rigging) (Art. 185 Skonsolidowana ustawa finansowa)

1.7 Przepisy ponadnarodowe

Przepisy niniejszego punktu dotyczą określonych zachowań Planowanych Użytkowników w zakresie, w jakim nie są sprzeczne z obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej prawem, w szczególności z przepisami Rozdziału XXXV Kodeksu karnego „Przepisy przeciwko mieniu”, Rozdziału XXX Kodeksu karnego „Przepisy przeciwko wymiarowi sprawiedliwości”, Rozdziału XXXII Kodeksu karnego „Przepisy przeciwko porządkowi publicznemu”, Rozdziału 7 Ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy „Przepisy przeciwko wykroczeniom skarbowym i przestępstwom skarbowym przeciwko obowiązkowi celnym oraz zasadom obrotu z zagranicą towarami i usługami” (Dz. U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765), „Rozdział 7 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii „Przepisy karne” (Dz. U. z 2005 Nr 179, poz. 1485) z uwzględnieniem zjawiskowych form popełnienia przestępstwa określonych w art. 18 Kodeksu karnego.

Ustawa (Art. 3 Ustawy Nr 146/2006) definiuje przestępstwo ponadnarodowe jako przestępstwo karane pozbawieniem wolności, którego maksymalny okres nie będzie krótszy niż cztery lata, związane ze zorganizowaną grupą przestępczą oraz które:

- jest popełnione w więcej niż jednym państwie; lub
- jest popełnione w jednym państwie, ale zasadnicza część jego przygotowania, planowania, kierowania lub kontroli ma miejsce w innym państwie; lub
- jest popełnione w jednym państwie, ale jest związane ze zorganizowaną grupą przestępczą zaangażowaną w działania kryminalne w więcej niż jednym państwie; lub
- jest popełnione w jednym państwie, ale ma zasadnicze skutki w innym państwie.

Przewidziane przez Art. 10 Ustawy Nr 146/2006:

- Wymuszanie okupów (Art. 416 WKK oraz Art. 3 Ustawy Nr 146/2006)
- Wymuszanie okupów typu mafijnego (Art. 416-bis WKK oraz Art. 3 Ustawy Nr 146/2006)
- Nakłanianie do nieskładania zeznań lub do składania fałszywych zeznań przed władzami sądowymi (Art. 377 *bis* WKK oraz Art. 3 Ustawy Nr 146/2006)
- Pomaganie przestępcy (Art. 378 WKK oraz Art. 3 Ustawy Nr 146/2006)
- Wymuszanie okupów w celu przemykania zagranicznego przetworzonego tytoniu (Art. 291 *quater* Dekretu prezydenckiego Nr 43/1973 oraz Art. 3 Ustawy Nr 146/2006)
- Wymuszanie okupów w celu handlu narkotykami lub substancjami psychotropowymi (Art. 74 Dekretu prezydenckiego 309/1990 oraz Art. 3 Ustawy Nr 146/2006)
- Handel migrantami (Art. 12 paragrafy 3, 3 *bis*, 3 *ter* oraz 5 Dekretu ustawodawczego Nr 286/1998 oraz Art. 3 Ustawy Nr 146/2006)

1.8 Zabójstwo z zaniedbania oraz poważne lub bardzo poważne obrażenia ciała z zaniedbania popełnione poprzez naruszenie prawa dot. zapobiegania wypadkom oraz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa

Przepisy niniejszego punktu dotyczą określonych zachowań Planowanych Użytkowników w zakresie, w jakim nie są sprzeczne z obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej prawem, w szczególności z przepisami Rozdziału XIX Kodeksu karnego „Przepisy przeciwko życiu i zdrowiu”

Przewidziane przez Art. 25 *septies* Dekretu ustawodawczego Nr 231/2001:

- Zabójstwo z zaniedbania (Art. 589 WKK)
- Poważne lub bardzo poważne obrażenia ciała z zaniedbania (Artykuły 590, paragraf 3 oraz 583 WKK)

1.9 Przepisy przestępstwa prania brudnych pieniędzy

Przepisy niniejszego punktu dotyczą określonych zachowań Planowanych Użytkowników w zakresie, w jakim nie są sprzeczne z obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej prawem, w szczególności z przepisami Ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2003 Nr 153, poz.1505).

Przewidziane przez Art. 25 *opties* Dekretu ustawodawczego Nr 231/2001:

- Przepisy przestępstwa otrzymania (Art. 648 WKK)
- Pranie brudnych pieniędzy (Art. 648 *bis* WKK)
- Inwestowanie pieniędzy, towarów lub zysków nielegalnego pochodzenia (Art. 648 *ter* WKK)

1.10 Przepisy przestępstwa oszustw komputerowych

Przepisy niniejszego punktu dotyczą określonych zachowań Planowanych Użytkowników w zakresie, w jakim nie są sprzeczne z obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej prawem, w szczególności z przepisami Rozdziału XXXIII Kodeksu karnego „Przepisy przestępstwa przeciwko ochronie informacji”.

Przewidziane przez Art. 24 *bis* Dekretu ustawodawczego Nr 231/2001:

- Zmianie lub emisja fałszywych rejestrów/dokumentów komputerowych (Art. 491 *bis* WKK)
- Niezgodne z prawem używanie hasła/pinu i kodu klucza dostępu (Art. 615 *ter, quater, quinquies* WKK)
- Przepisy przestępstwa związane z przechwytywaniem łączności komputerowej (Art. 617 *quater, quinquies* WKK)
- Uszkodzenia systemu komputerowego lub danych komputerowych, informacji i programów (Art. 635 *bis, ter, quater, quinquies* WKK)
- Oszustwa komputerowe dotyczące certyfikacji podpisu cyfrowego (Art. 640 *quinquies* WKK)

1.11 Forma zwolnienia z odpowiedzialności

Podmioty lub osoby dopuszczające się opisanych wyżej czynów mogą zostać zwolnione z odpowiedzialności za ich popełnienie zgodnie z regułami zawartymi w niniejszym punkcie, o ile reguły te nie są sprzeczne z obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej przepisami, w tym w szczególności z zasadami odpowiedzialności karnej określonymi w części ogólnej Kodeksu karnego, tj. art. 1 – 116. Wprowadzając wyżej wymieniony reżim odpowiedzialności administracyjnej Art. 6 Dekretu zapewnia jednak specyficzną formę zwolnienia z wymienionej odpowiedzialności, jeśli spółka udowodni, że:

- a) przed popełnieniem przestępstw(a) Rada Dyrektorów spółki zatwierdziła i efektywnie wdrożyła Program Przestrzegania zgodny z Dekretem ustawodawczym Nr 231/2001 (**“Modello di Organizzazione, Gestione e Controllo ai sensi del D.Lgs. 231/2001”**), który był odpowiedni do zapobiegania przestępstwom tego samego rodzaju, jak to/te popełnione;
- b) zadanie działań nadzorowania i zapewniania, że Program Przestrzegania jest przestrzegany oraz troszczenia się o jego aktualizację, jest powierzone **Inspektorowi¹ ds. Przestrzegania (CO)** lub **Komitetowi Inspektorów ds. Przestrzegania (“Organismo di Vigilanza”)** spółki, posiadającemu(cym) niezależne uprawnienia inicjatywy i kontroli;
- c) osoba(y), która(e) popełniła(y) przestępstwo działała(y) przez oszukańcze obejście w/w Programu Przestrzegania;
- d) Inspektor(zy) wskazany(i) w punkcie b) powyżej wykonywał(li) swoje zadanie nadzoru i robił(li) to we właściwy sposób.

Ponadto, Dekret zawiera postanowienie, że odnośnie poszerzenia delegowanych uprawnień i ryzyka popełnienia przestępstw(a), Program Przestrzegania, zgodnie z punktem a) powyżej, spełnia następujące wymagania:

1. identyfikuje działalności, gdzie możliwe jest popełnienie przestępstw(a), którego(których) dotyczy Dekret;

¹ „Officer” może być tłumaczony również jako: urzędnik, funkcjonariusz, czy nawet członek zarządu – przyp. tłum.

2. zapewnia konkretne protokoły mające na celu planowanie podejmowania decyzji oraz związane z tym wdrożenie przez spółkę odnośnie do przestępstw, którym należy zapobiegać;
3. identyfikuje procedury zarządzania środkami finansowymi odpowiednimi do powstrzymania przed popełnieniem takich przestępstw;
4. zapewnia obowiązki informacyjne dla komitetu delegowanego do nadzorowania operacji i zgodności z regułami Programu Przestrzegania;

5. wprowadza wewnętrzny system dyscyplinarny w celu karania nie przestrzegania reguł Programu Przestrzegania.

2. Zatwierdzenie programu przestrzegania przez AUTOSTRADE PER L'ITALIA

2.1 Cele, do których AUTOSTRADE PER L'ITALIA dąży przy przyjmowaniu Programu Przestrzegania

AUTOSTRADE PER L'ITALIA S.p.A., będąc wyczulona na potrzebę zagwarantowania warunków profesjonalizmu i przejrzystości w prowadzeniu swojej działalności biznesowej, w celu chronienia pozycji i wizerunku Spółki i jej podmiotów zależnych, jak również oczekiwań swoich akcjonariuszy i pracowników, uznała, w zgodzie ze swoją własną polityką korporacyjną, że wdrożenie Programu Przestrzegania, o którym mówi Dekret ustawodawczy 231/2001, jest konieczne w całej Grupie.

Ta inicjatywa, następująca po wydaniu Kodeksu Etyki w Grupie, została podjęta z mocnym przeświadczeniem, że przyjęcie Programu Przestrzegania będzie stanowiło ważne narzędzie wzmocnienia świadomości dla wszystkich, którzy działają w imieniu i na rzecz AUTOSTRADE PER L'ITALIA S.p.A. i jej podmiotów zależnych, tak by przy wykonywaniu swoich obowiązków zachowywali się w sposób profesjonalny i przejrzysty, unikając w ten sposób ryzyka popełnienia przestępstw przewidywanych przez Dekret.

Ponadto, w celu wdrożenia postanowień zawartych w Dekrecie, Rada Dyrektorów, po przyjęciu w/w Programu Przestrzegania, mianowała ludzi z zadaniem podjęcia funkcji wewnętrznego organu kontrolnego (tzw. „*Organismo di Vigilanza*”, tłumaczonego jako „Inspektor ds. Przestrzegania” lub „CO”) oraz zapewnienia, że Program Przestrzegania działa sprawnie i efektywnie oraz jest przestrzegany i nadzorowania jego aktualizacji.

2.2 Cel Programu Przestrzegania

Program Przestrzegania ma na celu budowę uporządkowanego i organicznego systemu procedur i działań kontrolnych, które mają być wykonywane również z wyprzedzeniem (kontrola *ex ante*) dla zapobieżenia różnym typom przestępstw przewidywanych przez Dekret.

W szczególności, poprzez zidentyfikowanie „obszarów działalności narażonej na ryzyko” i zdefiniowanie procedury, będącej tego następstwem, Program Przestrzegania ma na celu:

- wytworzenie, u wszystkich tych, którzy działają w imieniu AUTOSTRADE PER L'ITALIA oraz jej podmiotów zależnych w „obszarach działalności narażonej na ryzyko” świadomości związanej z możliwością popełnienia, w przypadku naruszenia postanowień zawartych w nim, przestępstwa, które podlega sankcjom zarówno ekonomicznym jak i karnym, nie tylko dla nich samych, ale również dla spółki;
- potwierdzenie, że takie zachowanie niezgodne z prawem jest stanowczo potępiane przez AUTOSTRADE PER L'ITALIA, tak że (nawet jeśli wydawałoby się, iż spółki odnoszą z nich korzyści) jest to jednakże niezgodne nie tylko z zapisami prawa, ale również z zasadami etycznymi i społecznymi, których Grupa surowo przestrzega przy realizowaniu swojej misji korporacyjnej;
- pozwolenie spółce, poprzez monitorowanie „obszarów działalności narażonej na ryzyko”, na interweniowanie na czas w celu zapobiegania lub przeciwstawiania się przestępstwu(om).

Oprócz wspomnianych wyżej zasad, kluczowymi punktami Programu Przestrzegania są:

- inicjatywy zwiększania świadomości, propagujące i zapoznające z surowymi regułami zachowania i procedurami ustanowionymi na wszystkich szczeblach spółki;
- mapa „obszarów działalności narażonej na ryzyko” Spółki; te działalności, gdzie jest większe prawdopodobieństwo popełnienia przestępstw;
- przydzielenie CO konkretnych obowiązków nadzorczych dla sprawnego i poprawnego działania Programu Przestrzegania;
- weryfikowanie i raportowanie operacji narażonych na ryzyko;
- przestrzeganie zasady rozdziału funkcji;
- określenie uprawnień łącznie z delegowanymi obowiązkami;
- weryfikowanie zachowania spółki i operacji Programu Przestrzegania, z konsekwentną okresową aktualizacją (kontrola *ex post*).

3. Program Przestrzegania, CO (OdV), Kodeks Etyki oraz Wytyczne 231

Zagraniczne podmioty zależne AUTOSTRADE PER L'ITALIA (dalej zwane „Spółkami Zagranicznymi”) są odpowiedzialne za przyjęcie i przestrzegania ogólnych instrukcji niniejszych Wytycznych oraz wszelkich

innych wytycznych wydanych przez AUTOSTRADE PER L'ITALIA w odniesieniu do nich. Po zatwierdzeniu przyjęcia niniejszych Wytycznych, Zarząd przydzieli Dyrektorowi Naczelnemu (CEO), Dyrektorowi Zarządzającemu lub innemu wybranemu Kierownikowi, odpowiedzialność za zastosowanie i ciągłą weryfikację przestrzegania ogólnych zasad i instrukcji Wytycznych (podobnie do Inspektora ds. Przestrzegania). Kierownik, któremu to zostanie powierzone, będzie co sześć miesięcy składał Zarządowi raport z działań wykonywanych w związku z zastosowaniem niniejszych Wytycznych.

Reguły zachowania zawarte w niniejszych Wytycznych są zintegrowane z regułami Kodeksu Etyki AUTOSTRADE PER L'ITALIA, chociaż obecne Wytyczne mają inny cel, niż cel Kodeksu.

Rzeczywiście w ramach tego profilu: Kodeks Etyki jest narzędziem przyjętym niezależnie i dlatego tym, które jest generalnie stosowane przez AUTOSTRADE PER L'ITALIA i każdy z jej podmiotów zależnych dla wyrażenia „etyki spółki”, którą Grupa uznaje jako odnoszącą się do niej i której pełnego przestrzegania wymaga od swoich pracowników; natomiast niniejsze Wytyczne zawierają reguły ogólnego zachowania i zasady przeciwdziałania różnym rodzajom przestępstw popełnianych przez Spółki Zagraniczne działające za granicą w „obszarach działalności narażonej na ryzyko”, zdefiniowanych poniżej.

4. Przestępstwa oraz obszary działalności narażonej na ryzyko

Generalnie, jeśli chodzi o konkretne działalności prowadzone przez Spółki Zagraniczne Grupy AUTOSTRADE PER L'ITALIA, przestępstwami obejmowanymi przez Dekret, które potencjalnie mogłyby być popełniane w ich „obszarach działalności narażonej na ryzyko”, są przypuszczalnie następujące”

1. przestępstwa popełnione w związku z (lub przeciwko) organom publicznym;
2. przestępstwa urzędnicze,
3. zabójstwo z zaniedbania oraz poważne lub bardzo poważne obrażenia ciała z zaniedbania popełnione poprzez naruszenie prawa dot. zapobiegania wypadkom oraz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa;

Jednakże, wyłączając niemające zastosowania przestępstwa związane z fałszowaniem pieniędzy, papierów wartościowych i znaczków stemplowych oraz przestępstwa oszustw komputerowych, Spółki Zagraniczne powinny rozważyć również inne rodzaje przestępstw, jeśli prowadzą działalności narażone na ryzyko w podobnych obszarach.

4.1 Przestępstwa popełniane przeciwko organom publicznym

Obszary działalności uważane za będące szczególnie narażone na ryzyko z góry zakładają istnienie relacji pomiędzy Spółkami Zagranicznymi a administracjami publicznymi innych krajów (tj. uczestnictwo, również łącznie z zagranicznym partnerem, w przetargach lub procedurach bezpośrednich negocjacji organizowanych przez zagraniczne władze publiczne w celu przyznania kontraktów, dostaw lub usług, koncesji, partnerstwa lub aktywów; oraz wykonywanie konkretnej umowy doradczej lub przedstawicielstwa ze stroną trzecią, itd.).

W tych obszarach zagwarantowanych przez odpowiednie standardy przejrzystości, pracownicy Spółek Zagranicznych przy wykonywaniu swojej pracy w relacjach z władzami publicznymi nie powinni przyjmować niedozwolonych zachowań, stanowiących przestępstwa korporacyjne przewidywane przez obowiązujące prawo, które ma być przestrzegane przez ich odpowiednie spółki.

W tych regionach, gdzie odpowiednie standardy przejrzystości nie są gwarantowane (dla takich celów można oceniać „ryzyko kraju”, również uwzględniając klasyfikację przygotowaną przez Transparency International), pracownicy spółek zagranicznych nie powinni przyjmować niedozwolonych zachowań, podobnych do tych określonych przez włoski Kodeks Karny oraz przez Artykuły 24 i 25 Dekretu ustawodawczego Nr 231/2001.

Załącznik A1 zawiera zwięzły opis cytowanych artykułów prawa włoskiego.

Załącznik B1 zawiera wykaz odpowiednich przepisów prawa polskiego.

4.2 Przestępstwa urzędnicze

Nieprawidłowe operacje w obszarach rachunkowości i finansów są uważane za niezgodne z prawem prawie we wszystkich systemach sądowych (tj. nieprawidłowa księgowość, rejestrowanie fałszywych operacji, rejestrowanie operacji w sposób oszukańczy lub niewystarczająco udokumentowanych, nie

rejestrowanie zobowiązań, również tylko gwarancji, które mogą wygenerować zobowiązania pieniężne lub obowiązki dla AUTOSTRADE PER L'ITALIA lub jej podmiotów zależnych, itd.).

AUTOSTRADE PER L'ITALIA uważa, że przejrzystość w metodach księgowania każdej wykonywanej pojedynczej operacji ma najwyższe znaczenie dla jej sukcesu.

Pracownicy Spółek Zagranicznych, wykonując swoją pracę, nie powinni przyjmować niedozwolonych zachowań, stanowiących przestępstwa korporacyjne przewidywane przez obowiązujące prawo, które ma być przestrzegane przez ich odpowiednie spółki.

W każdym razie, również jeśli ostatecznie obowiązujące prawo nie uznaje za niedozwolone zachowanie, żaden pracownik Spółek Zagranicznych nie powinien przyjmować niedozwolonego zachowania podobnego do tego określonego w Artykule 25 *ter* Dekretu ustawodawczego Nr 231/2001.

Załącznik A2 zawiera zwięzły opis cytowanych artykułów prawa włoskiego.

Załącznik B2 zawiera wykaz odpowiednich przepisów prawa polskiego.

4.3 Zabójstwo z zaniedbania oraz poważne lub bardzo poważne obrażenia ciała z zaniedbania popełnione poprzez naruszenie prawa dot. zapobiegania wypadkom oraz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa

AUTOSTRADE PER L'ITALIA i jej podmioty zależne wymagają od swoich pracowników, przy wykonywaniu powierzonej im pracy, aby nie przyjmowali żadnych działań lub zachowania, które mogłyby przyspieszyć dopuszczenie do nieumyślnego zabójstwa oraz nieumyślnych obrażeń wynikających z naruszenia prawa dot. ochrony zdrowia i bezpieczeństwa.

Dlatego należy unikać wszelkiego zachowania, które potencjalnie mogłoby spowodować naruszenie prawa dot. ochrony zdrowia i bezpieczeństwa.

Ponadto, kierownik i urzędnicy Spółki powinni dać odpowiednie dowody prowadzonych działań kontrolnych.

Uwagi dotyczące cytowanych artykułów prawa włoskiego są opisane w Załączniku A7.

Załącznik B7 zawiera wykaz odpowiednich przepisów prawa polskiego

4.4 Przesłpstwa terrorystyczne lub obalenie porzdku demokratycznego

AUTOSTRADE PER L'ITALIA i jej podmioty zależne wymagają od swoich pracowników, przy wykonywaniu powierzonej im pracy, aby nie przyjmowali żadnych działań lub zachowania, które mogłyby przyspieszyć dopuszczenie do przestępstw terrorystycznych lub wywrotowych.

Dlatego należy unikać wszelkiego zachowania, które potencjalnie mogłoby spowodować naruszenie Art. 2 Konwencji Nowojorskiej z 9 grudnia 1999 r., dotyczącej powstrzymywania finansowania krajowego i międzynarodowego terroryzmu, ratyfikowanej przez Włochy poprzez Art. 3 Ustawy Nr 7 z 14 stycznia 2003 r. i przyjętej przez Art. 25 *quater* Dekretu ustawodawczego Nr 231/2001.

Ponadto, nawet jeśli ostatecznie nie stanowi to przestępstwa jeśli chodzi o przepisy prawne odniesienia, wszyscy pracownicy pracujący w podmiotach zależnych za granicą, nie powinni przyjmować niedozwolonego zachowania określonego przez włoski Kodeks Karny oraz przez specjalne ustawy dotyczące terroryzmu, również przyjęte przez Art. 25 *quater* Dekretu ustawodawczego Nr 231/2001.

Uwagi dotyczące cytowanych artykułów prawa włoskiego są opisane w Załączniku A3, jak również część Art. 2 Konwencji Nowojorskiej, w związku z zachowaniem uważanym za narażone na przestępstwo.

Załącznik B3 zawiera wykaz odpowiednich przepisów prawa polskiego

4.5 Przesłpstwa przeciwko osobie

AUTOSTRADE PER L'ITALIA i jej podmioty zależne wymagają od swoich pracowników, przy wykonywaniu powierzonej im pracy lub poprzez korzystanie z urządzeń Spółki, aby nie przyjmowali żadnego niedozwolonego zachowania, które stanowi przestępstwa przeciwko osobie fizycznej oraz dotyczących pedofilii lub pornografii.

W prawie włoskim, zajmującym się przestępstwami przewidzianymi we włoskim Kodeksie Karnym, oraz przedstawionymi w Artykułach 25 *quater.1* i 25 *quinqes* Dekretu Ustawodawczego Nr 231/2001, wprowadzonych przez Ustawy Nr 07/06 oraz Nr 228/03 dotyczące odpowiednio środków przeciwko praktyce okaleczania żeńskich narządów płciowych oraz handlu ludźmi, jak również pedofilii i pornografii.

Nawet, jeśli ostatecznie nie stanowi to przestępstwa, jeśli chodzi o przepisy prawne odniesienia, wszyscy pracownicy pracujący w podmiotach zależnych za granicą, nie powinni przyjmować niedozwolonego zachowania określonego przez włoski Kodeks Karny oraz przez artykuły Dekretu ustawodawczego Nr 231/2001.

Uwagi dotyczące cytowanych artykułów prawa włoskiego są opisane w Załączniku A4.

Załącznik B4 zawiera wykaz odpowiednich przepisów prawa polskiego

4.6 Przepięstwa nadużycia rynku

AUTOSTRADE PER L'ITALIA i jej podmioty zależne wymagają od swoich pracowników, przy wykonywaniu powierzonej im pracy lub poprzez korzystanie z urzędzeń Spółki, aby nie przyjmowali żadnego niedozwolonego zachowania, które stanowi przestępstwa nadużycia rynku.

W prawie włoskim, zajmującym się przestępstwami przewidzianymi we włoskim Kodeksie Karnym, oraz przedstawionymi w Artykułach 25 sekcja Dekretu ustawodawczego Nr 231/2001, wprowadzonego przez Ustawę Nr 62/05 dotyczącą, odpowiednio, przestępstw nadużycia informacji poufnych („insider trading”) oraz manipulacji rynkiem („market rigging”).

Nawet, jeśli ostatecznie nie stanowi to przestępstwa, jeśli chodzi o przepisy prawne odniesienia, wszyscy pracownicy pracujący w podmiotach zależnych za granicą, nie powinni przyjmować niedozwolonego zachowania określonego przez włoski Kodeks Karny oraz przez artykuły Dekretu ustawodawczego Nr 231/2001.

Uwagi dotyczące cytowanych artykułów prawa włoskiego są opisane w Załączniku A5.

Załącznik B5 zawiera wykaz odpowiednich przepisów prawa polskiego

4.7 Przepięstwa ponadnarodowe

AUTOSTRADE PER L'ITALIA i jej podmioty zależne wymagają od swoich pracowników, przy wykonywaniu powierzonej im pracy lub poprzez korzystanie z urzędzeń Spółki, aby nie przyjmowali żadnego niedozwolonego zachowania, które stanowi przestępstwa ponadnarodowe wprowadzone przez Ustawę Nr 146/06 dotyczącą zorganizowanych przestępstw ponadnarodowych.

Nawet, jeśli ostatecznie nie stanowi to przestępstwa, jeśli chodzi o przepisy prawne odniesienia, wszyscy pracownicy pracujący w podmiotach zależnych za granicą, nie powinni przyjmować niedozwolonego zachowania określonego przez włoski Kodeks Karny oraz przez artykuły Ustawy Nr 146/2006.

Uwagi dotyczące cytowanych artykułów prawa włoskiego są opisane w Załączniku A6.

Załącznik B6 zawiera wykaz odpowiednich przepisów prawa polskiego

4.8 Przepięstwa prania brudnych pieniędzy

AUTOSTRADE PER L'ITALIA i jej podmioty zależne wymagają od swoich pracowników, przy wykonywaniu powierzonej im pracy lub poprzez korzystanie z urzędzeń Spółki, aby nie przyjmowali żadnego niedozwolonego zachowania, które stanowi przestępstwa prania brudnych pieniędzy.

W prawie włoskim, zajmującym się przestępstwami przewidzianymi we włoskim Kodeksie Karnym, oraz przedstawionymi w Artykułach 25 *opties* Dekretu ustawodawczego Nr 231/2001, wprowadzonego przez Ustawę Nr 231/07 dotyczącą, odpowiednio, przestępstw otrzymywania, prania brudnych pieniędzy oraz inwestowania pieniędzy, towarów lub zysków nielegalnego pochodzenia.

Nawet, jeśli ostatecznie nie stanowi to przestępstwa, jeśli chodzi o przepisy prawne odniesienia, wszyscy pracownicy pracujący w podmiotach zależnych za granicą, nie powinni przyjmować niedozwolonego zachowania określonego przez włoski Kodeks Karny oraz przez artykuły Dekretu ustawodawczego Nr 231/2001.

Uwagi dotyczące cytowanych artykułów prawa włoskiego są opisane w Załączniku A8.

Załącznik B8 zawiera wykaz odpowiednich przepisów prawa polskiego.

5. Planowani użytkownicy niniejszych Wytycznych oraz Ogólnych Wytycznych ws. Zachowania.

Niniejsze Wytyczne zajmują się zachowaniem wszystkich pracowników, kadry kierowniczej, dyrektorów, kierowników, pracowników biurowych i robotników („Przedstawiciele Spółki”) – Spółek Zagranicznych pracujących w rozpoznanych obszarach ryzyka oraz niezależnych doradców i partnerów (dalej wszyscy oni będą określni jako „Planowani Użytkownicy”), z wyjątkiem tych Spółek Zagranicznych, które wdrożyły specjalne środki zapobiegawcze zgodnie z ich lokalnymi ustawami, które są podobne do Dekretu.

Celem niniejszego dokumentu jest sprawienie, by wszyscy Planowani Użytkownicy, zdefiniowani powyżej, przestrzegali określonych w nim szczegółowo Wytycznych ws. zachowania.

W ramach niniejszych Wytycznych, wszyscy Przedstawiciele Spółki bezpośrednio a niezależni doradcy i partnerzy poprzez konkretne warunki umowy wyraźnie powstrzymają się od:

- a) dokonywania płatności urzędnikom publicznym (uważanym za dowolnego urzędnika lub pracownika zagranicznego rządu lub jakiegokolwiek ministerstwa, agencji, lub dowolną inną osobę występującą oficjalnie w imieniu lub na rzecz wspomnianego rządu lub ministerstwa lub agencji, itd.);

- b) dawania prezentów lub gratyfikacji oprócz zwyczajowej praktyki spółki; w szczególności nie wolno oferować jakiegokolwiek postaci prezentu zagranicznym urzędnikom publicznym (łącznie z tymi krajami, gdzie stanowi to ogólną praktykę), lub ich krewnym, który mógłby wpłynąć na ich bezstronność w ocenie lub zachęcić ich do zapewnienia spółce korzyści jakiegokolwiek rodzaju. Dozwolone prezenty będą zawsze albo skromnej wartości lub wizerunkiem marki Grupy;
- c) odnośnie innych korzyści dowolnego rodzaju (np. obietnic zatrudnienia itp.) dla przedstawicieli administracji publicznej, mogą one prowadzić do konsekwencji opisanych w punkcie b) powyżej;
- d) świadczenie na rzecz partnerów usług, które nie są uzasadnione w ramach umowy partnerskiej ustanowionej z tymi partnerami;
- e) płacenie niezależnym konsultantom wynagrodzeń, które nie są uzasadnione w porównaniu do zlecenia, które mają wykonać oraz do powszechnej lokalnej praktyki;
- f) przedkładanie rządowi lub władzom publicznym Wspólnoty nieprawdziwych oświadczeń/sprawozdań w celu uzyskania środków publicznych, dotacji lub ułatwionych pożyczek;
- g) przeznaczanie kwot otrzymanych od władz publicznych państwa lub Wspólnoty jako fundusze, dotacje lub pożyczki na inne cele, niż te które były dla nich planowane.

Następujące zasady mają zastosowanie w celu wdrożenia Wytycznych ws. zachowania opisanych powyżej:

1. odpowiednie dowody będą zapewnione dla wszystkich głównych relacji z administracjami publicznymi dotyczących „działalności narażonych na ryzyko”;
2. wszystkie umowy partnerskie będą określone na piśmie, określając szczegółowo warunki umowy odnośnie warunków finansowych wspólnego składania oferty;
3. wszystkie zlecenia dla niezależnych konsultantów będą również sporządzone na piśmie, określając uzgodnione wynagrodzenia oraz przedmiot kontraktu; właściwy dowód obliczeń wynagrodzenia oraz wykonanej pracy powinien być zarejestrowany przez Spółkę;
4. konsultanci lub inne strony trzecie pracujący dla lub na rzecz AUTOSTRADE PER L'ITALIA lub jednego z jej podmiotów zależnych muszą podpisać zapis o nie istnieniu konfliktu interesów oraz muszą działać zgodnie z regułami i zasadami etycznymi Kodeksu Etyki. Wszelkie naruszenia Kodeksu Etyki powinny spowodować anulowanie zlecenia;
5. nie dozwolone będą żadne płatności w gotówce;
6. wszystkie oświadczenia/sprawozdania składane krajowym lub europejskim władzom publicznym w celu uzyskania funduszy, dotacji lub pożyczek będą zawierały jedynie prawdziwe informacje a jeśli wspomniane fundusze, dotacje lub pożyczki zostaną otrzymane, będą one odpowiednio rozliczone;
7. wszyscy kierownicy i przełożeni odpowiedzialni za obowiązki związane z wykonaniem tych działań (płatność faktur, przydział funduszy państwowych lub Wspólnoty Europejskiej, itd.) będą przestrzegać wspomnianych obowiązków i niezwłocznie raportować Dyrektorowi Zarządzającemu o wszelkich nieprawidłowościach;
8. w spółce można wprowadzić odpowiednie systemy oceny do wyboru agentów, konsultantów, itd., oraz partnerów, z którymi Spółka Zagraniczna zamierza utworzyć partnerstwo (np. joint-venture, również w postaci przejściowego stowarzyszenia spółek lub konsorcjum, itd.) oraz które będą używane do współpracy ze spółką przy realizacji „działalności narażonych na ryzyko”;
9. wszelkie zachowania agentów lub konsultantów itd. oraz partnerów, z którymi Spółka Zagraniczna zamierza utworzyć partnerstwo, które są sprzeczne z Wytycznymi ws. zachowania określonymi w niniejszym dokumencie, mogą spowodować, zgodnie z zapisami zawartymi w konkretnych klauzulach zleceń lub w umowach partnerstwa, anulowanie umowy pod warunkiem możliwości zwrócenia się przez spółkę o odszkodowanie, jeśli takie zachowanie powoduje rzeczywistą szkodę dla spółki.

Ponadto, wymaga się, by Spółki Zagraniczne:

1. prowadziły księgi, rejestry i rachunkowość, które w sposób rozsądnie szczegółowy, dokładnie i uczciwie odzwierciedlają transakcje i rozporządzanie aktywami spółek;
2. zaprojektowały i utrzymywały system kontroli wewnętrznej wystarczający do zapewnienia rozsądnej pewności, że:
 - (a) transakcje są wykonywane zgodnie z ogólnymi lub konkretnymi upoważnieniami kierownictwa;
 - (b) transakcje są rejestrowane tak, jak trzeba:

- aby umożliwić przygotowanie sprawozdań finansowych zgodnie z ogólnie akceptowanymi odpowiednimi zasadami rachunkowości lub dowolnymi innymi kryteriami odnoszącymi się do takich sprawozdań, oraz
 - aby prowadzić księgowanie aktywów;
- (c) dostęp do aktywów będzie dozwolony jedynie zgodnie z ogólnymi lub konkretnymi upoważnieniami kierownictwa a rejestrowane księgowanie aktywów będzie porównywane z istniejącymi aktywami w rozsądnych odstępach a w stosunku do wszelkich różnic zostanie podjęte odpowiednie działanie.

Ponadto, oficjele i administratorzy Spółek Zagranicznych: będą zachowywać się w sposób staranny, przejrzysty i skłonny do współpracy zgodnie z prawem i wewnętrznymi procedurami korporacyjnymi we wszystkich działaniach związanych z przygotowaniem sprawozdań finansowych i innych informacji spółki w celu zapewnienia akcjonariuszom i innym prawdziwych i dokładnych informacji dotyczących sytuacji ekonomicznej, finansowej i bilansowej spółki i jej podmiotów zależnych; będą rygorystycznie przestrzegać wszystkich przepisów prawa dotyczących utrzymywania kapitału tak, aby nie zaszkodzić prawom wierzycieli i innych; zapewnią prawidłowe działanie Spółki i urzędników korporacyjnych, gwarantując i ułatwiając wszystkie formy wewnętrznej kontroli zarządzania spółką nakazane prawem, jak również swobodne i właściwe wyrażenie woli zgromadzenia akcjonariuszy; będą wysyłać wszystkie informacje wymagane przez prawo i regulacje do odpowiednich władz nadzorczych szybko, starannie i w dobrej wierze, bez utrudniania wykonywania obowiązków takich władz nadzorczych w jakikolwiek sposób; wprowadzą system zarządzania BHP w celu umożliwienia spółce kontrolowania swojego ryzyka zdrowia i bezpieczeństwa w pracy. **Załącznik A: Uwagi dotyczące cytowanych artykułów prawa włoskiego**

A1 – Przeszłość przeciwko organom publicznym

- **Oszustwo przeciwko państwu, innym organom publicznym lub Unii Europejskiej (Art. 316 bis WKK)**

To przestępstwo karne jest popełniane kiedy, po otrzymaniu finansowania lub udziałów od Rządu Włoch, innych podmiotów publicznych lub Unii Europejskiej, uzyskane sumy nie są wykorzystane na ich planowane cele (w istocie, przestępstwo składa się z przywłaszczenia, również częściowo, uzyskanych sum, niezależnie od tego, czy planowane działanie było wykonane).

Zważywszy, że popełnienie przestępstwa zbiega się z etapem wykonania, może być ono również powiązane z finansowaniem już otrzymanym w przeszłości, które teraz nie jest przeznaczone na cele, na które zostało wypłacone.

- **Niezgodne z prawem przyjęcie udziałów, finansowania lub innych wypłat finansowych od państwa, innych organów publicznych lub Unii Europejskiej (Art. 316 ter WKK)**

To przestępstwo karne jest popełniane wówczas, kiedy poprzez użycie lub przedstawienie fałszywych oświadczeń/sprawozdań lub dokumentów, lub pominięcie obowiązkowych informacji, jakiegokolwiek udziału, finansowanie, subsydiowane pożyczki lub inne wypłaty tego samego rodzaju, przyznane lub przydzielone przez państwo, inne podmioty publiczne lub Unię Europejską, są uzyskane bezprawnie.

W tym przypadku, przeciwnie do poprzedniego punktu (Art. 316 bis), sposób wykorzystania wypłat jest nieistotny, jeśli chodzi o przestępstwo, ponieważ przestępstwo jest popełnione w momencie uzyskania finansowania.

Należy wreszcie podkreślić, że jest to przestępstwo pozostałe, które często może odnosić się do okoliczności, gdzie przestępca nie miał zamiaru wymaganego do przestępstwa oszukania państwa.

- **Wymuszanie (Art. 317 WKK)**

To przestępstwo jest popełniane, kiedy urzędnik publiczny, lub osoba odpowiedzialna za służbę publiczną nadużywa swojej pozycji w celu załatwienia sobie, lub innym, pieniędzy lub innych nienależnych mu/jej korzyści. To przestępstwo podlega czysto pozostałemu zastosowaniu w rozważanym przypadku określanym przez Dekret ustawodawczy Nr 231/2001. W szczególności, ten rodzaj przestępstwa, jeśli chodzi o zastosowanie tego Dekretu, mogłoby mieć zastosowanie, kiedy pracownik lub agent spółki Grupy pomaga urzędnikowi publicznemu w przestępstwie lub podjudza do niego, który – nadużywając swojego stanowiska – wymaga, by strony trzecie wykonywały usługi nienależne lub niezgodne z prawem (pod warunkiem, że spółka Grupy w jakiś sposób osiąga korzyść/przewagę z takiego zachowania).

- **Korupcja dla czynności urzędowych lub w czynnościach przeciwko oficjalnym obowiązkom (Art. 318, 319 i 319 bis WKK)**

To przestępstwo karne jest popełniane, kiedy urzędnik publiczny otrzymuje, dla siebie lub na rzecz innych, pieniądze lub inne korzyści w zamian za wykonanie, pominięcie lub opóźnienie pewnych oficjalnych czynności swojego urzędu (tworząc korzyść dla korumpującej strony).

Zachowanie urzędnika publicznego może stać się widoczne zarówno w obowiązku (np. przyspieszenie rozpatrzenia sprawy, której załatwienie spoczywa w jego/jej kompetencjach) oraz w czynności sprzecznej z jego/jej obowiązkami (np. urzędnik publiczny, który przyjmuje pieniądze dla zagwarantowania rozstrzygnięcia przetargu).

To przestępstwo różni się od wymuszenia, ponieważ istnieje porozumienie pomiędzy osobą(ami) korumpowaną(y)mi a korumpującą(y)mi mające na celu wzajemne korzyści, podczas gdy, jeśli chodzi o wymuszenie, strona prywatna cierpi w wyniku zachowania urzędnika publicznego lub osoby odpowiedzialnej za służbę publiczną.

- **Korupcja w czynnościach sądowych (Art. 319 ter WKK)**

To przestępstwo karne jest popełniane, kiedy spółka jest zaangażowana w postępowanie sądowe i, w celu uzyskania przewagi w takim postępowaniu, przekupuje urzędnika publicznego (nie tylko sędziego/sędzięgo pokoju, ale również urzędnika sądu lub innego urzędnika).

- **Nakłanianie do korupcji (Art. 322 WKK)**

To przestępstwo karne jest popełniane, kiedy oferuje się łapówkę urzędnikowi publicznemu a on/ona odmawia przyjęcia proponowanych nielegalnych pieniędzy/korzyści.

- **Oszustwo przeciwko państwu, innym organom publicznym lub Unii Europejskiej (Art. 640 ust. II nr 1 WKK)**

To przestępstwo karne występuje, kiedy uzyskuje się bezprawną korzyść poprzez oszukiwanie lub pod fałszywymi pozorami oraz z zamiarem oszukania i zdefraudowania na szkodę państwa, organu publicznego lub Unii Europejskiej.

Na przykład to przestępstwo może być popełnione w okolicznościach, gdzie fałszywa i niedokładna dokumentacja lub informacja, związana z uczestnictwem w przetargu, jest świadomie przedłożona administracji publicznej w celu otrzymania [kontraktu w wyniku] tego przetargu.

- **Poważne oszustwo w celu otrzymania środków publicznych (Art. 640 bis WKK)**

To przestępstwo karne jest popełniane w okolicznościach, gdzie środki lub dotacje publiczne są uzyskane w sposób oszukańczy.

Oszustwo może wystąpić, kiedy przedstawia się nieprawdziwe informacje lub fałszywą dokumentację w celu uzyskania finansowania publicznego.

- **Oszustwo komputerowe przeciwko państwu, innym organom publicznym lub Unii Europejskiej (Art. 640 ter WKK)**

To przestępstwo karne jest popełniane, kiedy – zmieniając funkcje informacji lub systemu komputerowego, lub manipulując danymi zawartymi w takich systemach – uzyskuje się bezprawne korzyści przez oszustwo, powodując w ten sposób szkody u stron trzecich. W istocie, to przestępstwo może być popełnione, gdyby takie systemy, kiedy finansowanie zostanie uzyskane, zostały naruszone w celu wprowadzenia kwoty, związanej z finansowaniem, wyższej niż ta uzyskana zgodnie z prawem.

- **Malwersacja, wymuszenie, korupcja oraz nakłanianie do korupcji członków organów Wspólnot Europejskich oraz zagranicznych urzędników Wspólnot Europejskich i państw (Art. 322 bis WKK)**

Przestępstwa karne malwersacji, wymuszenia, korupcji oraz nakłaniania do korupcji odnoszą się również do:

- członków Komisji Wspólnot Europejskich, oraz Parlamentu Europejskiego, Trybunału Sprawiedliwości oraz Departamentu Audytorów Państwa Wspólnot Europejskich;
- urzędników lub agentów zatrudnianych w ramach kontraktu dla zgodności ze statusem urzędników Wspólnot Europejskich lub reżimu odnoszącego się do agentów Wspólnot Europejskich;
- ludzi ustanowionych przez Państwa Członkowskie lub dowolny organ publiczny lub prywatny Wspólnot Europejskich, którzy wykonują obowiązki odpowiadające obowiązkom urzędników lub agentów Wspólnot Europejskich;
- członków i urzędników organów utworzonych na podstawie Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie;

- tych ludzi, którzy na obszarze innych Państw Członkowskich Unii Europejskiej, wykonują obowiązki lub czynności odpowiadające obowiązkom lub czynnościom urzędników publicznych i ludzi, którym powierzono służbę publiczną.

Zapisy Artykułów 321 WKK (kara za korupcję) oraz 322 WKK (nakłanianie do korupcji) – paragraf pierwszy i drugi – mają zastosowanie nawet wówczas, jeśli pieniądze lub inna korzyść jest dana, zaoferowana lub obiecana:

- 1) ludziom wskazanym w pierwszym paragrafie tego Artykułu;
- 2) ludziom wykonującym obowiązki lub czynności odpowiadające obowiązkom lub czynnościom urzędników publicznych i ludzi, którym powierzono służbę publiczną na obszarze innych państw lub międzynarodowych organizacji publicznych, gdyby niezgodny z prawem czyn został popełniony w celu osiągnięcia nienależnej korzyści dla samych osób lub dla innych w międzynarodowych operacjach gospodarczych.

Ludzi wskazanych w pierwszym paragrafie porównuje się do urzędników publicznych, jeśli wykonują oni odpowiednie obowiązki lub czynności oraz do tych, którym powierzono służbę publiczną w innych przypadkach.

A2 – Przepisy karne

• Falszywe sprawozdania/informacje spółki na szkodę akcjonariuszy lub wierzycieli (Artykuły 2621 i 2622 WKK)

To przestępstwo karne jest popełniane, kiedy fałszywe oświadczenia nt. ważnych faktów są dokonywane w sprawozdaniach finansowych lub raportach spółki lub grupy lub w dowolnych innych informacjach korporacyjnych wymaganych przez prawo, z zamiarem wprowadzenia w błąd lub oszukania akcjonariuszy, wierzycieli lub społeczeństwa odnośnie sytuacji ekonomicznej, finansowej lub bilansowej spółki lub grupy. Przepisem jest również pominięcie informacji wymaganych przez prawo z zamiarem wprowadzenia w błąd lub oszukania jak wyżej.

• Falszywe sprawozdania lub informacje publikowane przez firmy audytorskie (Art. 2624 WKK)

To przestępstwo karne jest popełniane, kiedy niezależni audytorzy spółki sporządzają fałszywe oświadczenia lub ukrywają informacje dotyczące ekonomicznej, finansowej lub bilansowej spółki w celu zrealizowania niezgodnych z prawem korzyści dla siebie lub innych.

Kara jest surowsza, jeśli odbiorca fałszywych oświadczeń lub informacji w wyniku zachowania niezależnych audytorów ponosi straty finansowe.

Oprócz odpowiedzialności za przestępstwo niezależnych audytorów, organy rachunkowości finansowej spółki oraz jej pracownicy mogą być również zaangażowani poprzez współudział w przestępstwie. Zgodnie z Art. 110 włoskiego Kodeksu Karnego, dowolni dyrektorzy, rewidenci wykonujący swoje obowiązki z urzędu lub inni członkowie badanej spółki mogą być pociągnięci do odpowiedzialności, jeśli postanowili lub namawiali do niezgodnego z prawem zachowania niezależnych audytorów w związku z czynem przestępczym.

• Utrudniana kontrola (Art. 2625 WKK)

Przepisem karnym jest ukrywanie dokumentów lub zastosowanie innych środków, utrudniających lub przeszkadzających w inspekcjach lub czynnościach audytu prowadzonych zgodnie z prawem, przez akcjonariuszy, innych urzędników spółki lub niezależnych audytorów spółki.

• Nienależna spłata udziałów (Art. 2626 WKK)

Generalnie rzecz biorąc, spółka nie zwraca jakichkolwiek udziałów kapitałowych, również symulowanych, [inaczej] niż poprzez zgodne z prawem obniżenie kapitału akcyjnego dla swoich akcjonariuszy, lub zwolnienie akcjonariuszy z tych samych obowiązków wypełnienia tego.

• Niezgodny z prawem podział zysku i rezerw (Art. 2627 WKK)

Przepisem karnym jest przydzielenie zysków lub zaliczek na poczet zysków, które nie zostały zrealizowane lub przydzielone na mocy prawa do rezerw, lub przydzielenie rezerw, nawet jeśli nie zostały utworzone z zysków, które, na mocy prawa, nie mogą być rozdzielone.

• Niezgodne z prawem operacje na akcjach lub udziałach w spółce lub przez podmiot dominujący (Art. 2628 WKK)

Przepisem karnym jest nabywanie lub subskrybowanie akcji lub udziału kapitałowego w spółce kontrolującej, które powoduje naruszenie integralności udziału kapitałowego lub rezerw, które nie podlegają podziałowi.

• Operacje szkodliwe dla wierzycieli (Art. 2629 WKK)

To przestępstwo karne jest popełniane, z naruszeniem prawa ochrony wierzycieli, kiedy realizowane są obniżki udziału kapitałowego lub fuzje z innymi spółkami lub podziały spółki, które mogą spowodować szkodę dla wierzycieli.

- **Nie zawiadomienie o konflikcie interesów (Art. 2629 bis WKC)**

To przestępstwo karne jest popełnione, jeśli członek Rady Dyrektorów z akcjami notowanymi na giełdzie nie przekaze informacji innym członkom Rady oraz biegłym rewidentom, że on/ona, lub strona trzecia, jest zainteresowany/a ustalonym działaniem spółki, które, w wyniku tego zaniechania dopełnienia obowiązków, może spowodować szkody w spółce lub u stron trzecich.

- **Symulowane tworzenie kapitału (Art. 2632 WKC)**

To przestępstwo karne jest popełniane, jeśli kapitał spółki jest fałszywie tworzony lub podwyższany przez emisję akcji lub udziału kapitałowego w spółce na kwotę poniżej ich wartości nominalnej; akcje lub udział kapitałowy zostaną wzajemnie subskrybowane; wkład rzeczowy, należności lub aktywa spółki zostaną znacząco przeszacowane w przypadku przekształcenia spółki.

- **Nie zgodne z prawem podzielenie aktywów przez syndyków masy upadłościowej/likwidatorów (Art. 2633 WKC)**

To przestępstwo karne jest popełniane, kiedy aktywa spółki są dzielone pomiędzy akcjonariuszy przed spłaceniem wierzycieli spółki lub przydzieleniem pieniędzy koniecznych do ich zaspokojenia, co może spowodować szkody dla wierzycieli.

- **Nielegalny wpływ na zebranie akcjonariuszy (Art. 2636 WKC)**

To przestępstwo karne obejmuje zachowanie, które zazwyczaj ustaliłoby, poprzez symulowane działania lub oszustwo, większość na zgromadzeniu akcjonariuszy w celu osiągnięcia nieuczciwych zysków dla siebie lub innych.

- **Agiotage (manipulacje akcjami i spekulacyjne kształtowanie cen na rynku) (Art. 2637 WKC)**

To przestępstwo karne obejmuje rozpowszechnianie fałszywych informacji lub wykonywanie fikcyjnych transakcji lub innych oszustw, które mogą zasadniczo spowodować istotną zmianę ceny instrumentów finansowych, albo nienotowanych na giełdzie, albo dla których wnioski o plasowanie na oficjalnym rynku giełdowym nie zostały złożone, albo znacząco wpływa na zaufanie społeczeństwa do stabilności finansowej banków lub grup bankowych.

- **Utrudnianie wykonywania swoich funkcji publicznym władzom nadzorczym (Art. 2638 WKC)**

To przestępstwo karne jest popełniane, kiedy spółka wydaje fałszywe oświadczenia o ważnych faktach w informacjach dla władz nadzorczych przewidzianych przez prawo, z zamiarem utrudniania ich funkcji, również poprzez przedmiot oceny dotyczącej sytuacji ekonomicznej, finansowej lub bilansowej spółki, tematyki nadzoru, lub oszukańczo pomija lub ukrywa informacje, w całości lub częściowo, które powinny być przekazane w odniesieniu do tej sytuacji.

A3 – Przestępstwa terrorystyczne lub obalenie porządku demokratycznego

A) Artykuły włoskiego Kodeksu Karnego

- **Działania wywrotowe (Art. 270 WKK)**

To przestępstwo karne jest popełniane poprzez promocję, ustanowienie, organizację lub zarządzanie stowarzyszeniami na terytorium państwa, które są ukierunkowane na bezwzględne ustanowienie dyktatury jakiejś klasy społecznej nad innymi, lub na gwałtowne zlikwidowanie jakiejś klasy społecznej, lub – w każdym razie – na świadome obalenie systemów gospodarczych lub społecznych ustanowionych w państwie, lub wreszcie mające za swój cel bezwzględną likwidację każdego systemu politycznego i prawnego.

- **Stowarzyszenia promujące terroryzm, również międzynarodowy, lub obalenie porządku demokratycznego (Art. 270 bis WKK)**

To przestępstwo karne jest popełniane przez dowolną osobę, która promuje, ustanawia, organizuje, zarządza lub finansuje stowarzyszenia, które planują wykonywanie aktów przemocy w celach terroryzmu lub obalenia porządku demokratycznego.

Jeśli chodzi o prawo karne, cel terroryzmu występuje również wówczas, kiedy akty przemocy są skierowane przeciwko innemu państwu, instytucji lub organizmowi międzynarodowemu.

- **Wsparcie stowarzyszeń terrorystycznych lub wywrotowych (Art. 270 ter WKK)**

To przestępstwo karne pomocy stowarzyszeniom karze każdego, który daje schronienie lub zapewnia żywność, gościnność, transport i instrumenty łączności dla dowolnej osoby, która uczestniczy w stowarzyszeniach wskazanych w poprzednich Artykułach 270 i 270 *bis* WKK. Nie jest to karalne dla kogoś, kto popełnia przestępstwo dla bliskiego krewnego.

- **Ataki w celach terrorystycznych lub wywrotowych (Art. 280 WKK)**

Zgodnie z tym przepisem jest karalne, jeśli ktokolwiek – dla celów terroryzmu lub obalenia porządku demokratycznego – dokonuje zamachu na życie lub bezpieczeństwo jakiejś osoby.

Przestępstwo karne jest cięższe, jeśli działanie powoduje poważne przestępstwo lub śmierć jakiejś osoby, lub kiedy czyn jest popełniony przeciwko osobom sprawującym funkcje sądownicze lub karne lub bezpieczeństwa publicznego, w czasie lub z powodu ich funkcji.

- **Porwanie w celu terrorystycznym lub dla obalenia porządku demokratycznego (Art. 289 bis WKK)**

To przestępstwo karne jest popełniane poprzez porwanie jakiejś osoby w celu terroryzmu lub obalenia porządku demokratycznego.

Przestępstwo jest cięższe w wyniku śmierci, zamierzonej lub nie, porwanej osoby.

- **Nakłanianie do popełniania przestępstw przeciwko państwu (Art. 302 WKK)**

Prawo stwierdza, że dowolna osoba podlega karze, która nakłania kogoś do popełnienia jednego z niezawinionych przestępstw przewidzianych przez włoski Kodeks Karny, w związku z przestępstwami przeciwko państwu, za które prawo orzeka pozbawienie wolności lub dożywocie, jeśli nakłanianie nie zostanie uznane, lub karę więzienia od roku do ośmiu lat, jeśli zostanie uznane, ale przestępstwo nie zostało popełnione.

- **Spisek polityczny poprzez porozumienia lub stowarzyszenia (Artykuły 304 i 305 WKK)**

To prawo karze osobę, która zgadza się popełnić jedno z przestępstw przedstawionych w poprzednim ustępie (Art. 302 WKK).

- **Tworzenie oraz uczestnictwo w organizacji zbrojnej oraz wspieranie spiskowców lub członków organizacji zbrojnej (Art. 306 WKK)**

To przestępstwo karne jest popełniane, kiedy w celu dokonania jednego z przestępstw wskazanych we wspomnianym wyżej Art. 302 WKK, tworzony jest zbrojny gang.

B) Specjalne ustawy

- **Art. 1 Ustawy Nr 15 z 6 lutego 1980 r.** przewiduje okoliczność obciążającą, która ma zastosowanie do dowolnego przestępstwa „popełnionego w celu terroryzmu lub obalenia porządku demokratycznego”. Wynika z niego, że dowolne przestępstwo przewidziane przez włoski Kodeks Karny lub ustawy specjalne, również inne od tych wyraźnie ukierunkowanych na karanie terroryzmu, może stać się, pod warunkiem, że jest popełnione w w/w celu, jednym z tych przestępstw, które zgodnie z Art. 25 *quater*, mogą stanowić warunek wstępny do zarzutu odpowiedzialności podmiotu prawnego.

- Ponadto, ustawami specjalnie ukierunkowanymi na zapobieganie przestępstwom popełnionym w celu terroryzmu są **Ustawa Nr 342 z 10 maja 1976 r.**, związana z powstrzymaniem przestępstw przeciw bezpieczeństwu nawigacji lotniczej oraz **Ustawa Nr 422 z 28 grudnia 1989** dotycząca powstrzymanie przestępstw przeciw bezpieczeństwu nawigacji morskiej oraz przestępstw przeciw instalacjom stałym na platformach międzykontynentalnych.

C) Art. 2 Konwencji Nowojorskiej z 9 grudnia 1999 r.

Powyższy artykuł stwierdza, że dowolna osoba może popełnić przestępstwo karne, jeśli ta osoba, w jakikolwiek dostępny jej sposób, bezpośrednio lub pośrednio, niezgodnie z prawem i świadomie, zapewnia lub gromadzi środki z zamiarem wykorzystania ich, lub wiedząc, że są przeznaczone na wykorzystanie, w całości lub częściowo, w celu dokonania:

- (a) czynu stanowiącego przestępstwo karne w ramach zakresu i zgodnie z definicją jednego z traktatów wymienionych w załączniku, lub
- (b) dowolnego innego czynu mającego spowodować śmierć lub poważne uszkodzenie ciała osoby cywilnej lub dowolnej innej osoby nie biorącej aktywnego udziału w działaniach wojennych w sytuacji konfliktu zbrojnego, kiedy celem takiego czynu, z natury lub kontekstu, jest zastraszenie ludności lub zmuszenie rządu lub organizacji międzynarodowej do wykonania lub powstrzymania się od wykonania jakiegokolwiek działania.

Aby czyn stanowił jedno z wymienionych wyżej przestępstw karnych, nie będzie konieczne, by środki rzeczywiście zostały wykorzystane w celu dokonania przestępstwa opisanego w podpunktach (a) lub (b). Niemniej jednak, przestępstwo jest popełnione przez osobę, która próbuje popełnić przestępstwo zdefiniowane powyżej.

Podobnie, dowolna osoba może popełnić przestępstwo, jeśli:

- (a) uczestniczy jako współsprawca w przestępstwie przedstawionym w w/w paragrafie;
- (b) organizuje lub kieruje innymi w przestępstwie zdefiniowanym w w/w paragrafie;
- (c) przyczynia się do popełnienia jednego lub więcej przestępstw opisanych w w/w paragrafie przez grupę osób działających we wspólnym celu. Taki udział będzie zamierzony i będzie albo:
 - i) dokonany w celu wspierania działalności kryminalnej lub celu kryminalnego grupy, gdzie działalność lub cel jest związany z popełnieniem przestępstwa, lub
 - ii) dokonany z pełną znajomością zamiaru popełnienia przestępstwa przez grupę.

A4 – Przestępstwa przeciwko osobie

- **Umieszczanie lub przetrzymywanie osoby w warunkach niewolnictwa lub ciężkich robót (Art. 600 WKK)**
To przestępstwo karne jest popełniane, jeśli jakaś osoba zostanie zmuszona do niewolnictwa lub podobnego położenia.
- **Prostytucja dziecięca (Art. 600 bis WKK)**
To przestępstwo karne jest popełniane, kiedy jakaś osoba zmusza kogoś w wieku poniżej 18 lat do prostytucji, lub popiera lub wykorzystuje prostytucję.
Ponadto, przestępstwo uczestnictwa w aktach płciowych z nieletnim w wieku 14 do 16 lat w zamian za pieniądze lub inne korzyści ekonomiczne jest również ścigane, pod warunkiem, że ten akt nie stanowi poważniejszego przestępstwa.
- **Pornografia dziecięca (Art. 600 ter WKK)**
To przestępstwo karne dotyczy wykorzystania osób w wieku poniżej 18 lat w celu sporządzenia wyraźnych wizerunków pornograficznych lub produkowania materiału pornograficznego, jak również handel i świadome przydzielenie, bezpłatnie lub dobrowolnie, takiego materiału.
Rozważane przestępstwo występuje również, kiedy materiał pornograficzny jest rozprowadzany, rozpowszechniany lub upubliczniany, dowolnymi środkami, również przez komputer, lub kiedy wiadomości lub informacje są rozprowadzane lub rozpowszechniane w celu seksualnego nagabywania czy wykorzystania nieletnich poniżej 18 lat.
- **Posiadanie materiałów pornograficznych (Art. 600 quater WKK)**
To przestępstwo karne jest popełniane, kiedy osoba świadomie zamawia lub pokazuje materiały pornograficzne, również skomputeryzowane, wyprodukowane poprzez seksualne wykorzystanie nieletnich poniżej 18 lat.
- **Turystyka promująca seksualne wykorzystanie dzieci (Art. 600 quinques WKK)**
To przestępstwo karne jest popełniane, kiedy organizowane są lub promowane wycieczki/podróże, mające na celu wykorzystanie prostytucji na szkodę nieletnich lub – w każdym razie – związane z taką działalnością.
- **Handel osobami ludzkimi (Art. 601 WKK)**
To przestępstwo karne jest popełniane, kiedy prowadzony jest handel niewolnikami lub osobami w podobnej sytuacji. Kiedy przypadek jest związany z nieletnimi poniżej 18 lat, przewidziane są cięższe wyroki więzienia.
- **Sprzedaż i kupno niewolników (Art. 602 WKK)**
To przestępstwo karne jest popełniane, kiedy dowolna osoba wypożycza lub sprzedaje jakąś osobę, którą on/ona znajduje w stanie niewolnictwa lub podobnym położeniu, lub przeznaczają i kupuje lub utrzymuje tę osobę we wspomnianym wyżej położeniu.
- **Praktyka okaleczania żeńskich narządów płciowych (Art. 583 bis WKK)**
To przestępstwo karne jest popełniane, kiedy – przy braku potrzeb terapeutycznych – wykonywane jest okaleczanie żeńskich narządów płciowych. Jeśli chodzi o popełnienie tego przestępstwa,

praktyka okaleczania żeńskich narządów płciowych oznacza wycięcie łechtaczki, wycięcie i infibulację oraz dowolną inną praktykę, powodującą skutki tego samego rodzaju.

A5 – Przepisy nadużycia rynku

• Nadużycie informacji poufnych (Insider Trading) (Art. 184 Dekretu ustawodawczego Nr 58 z 24 lutego 1998 r.)

Dowolna osoba, która – posiadając informacje poufne dzięki swojemu członkostwu w organach administracyjnych, zarządzających lub nadzorczych jakiegoś emitenta, swojemu posiadaniu kapitału emitenta, lub wykonywaniu swego zatrudnienia, zawodu, obowiązków, łącznie z obowiązkami publicznymi lub stanowiskiem – popełnia przestępstwo karne nielegalnego obrotu papierami wartościowymi z wykorzystaniem informacji poufnych, kiedy:

- kupuje, sprzedaje lub realizuje inne transakcje związane, bezpośrednio lub pośrednio, na swój własny rachunek lub na rachunek strony trzeciej, z instrumentami finansowymi przy wykorzystaniu informacji wewnętrznych (poufnych) pozyskanych jak opisano powyżej;
- ujawnia takie informacje innym poza normalnym wykonywaniem swojego zatrudnienia, zawodu, obowiązków lub stanowiska (niezależnie od tego, czy osoby otrzymujące takie informacje wykorzystają je do przeprowadzenia transakcji);
- zaleca lub nakłania innych, na podstawie posiadanych przez siebie informacji poufnych, do przeprowadzenia dowolnej z transakcji, o których mowa w pierwszym punkcie.

Ponadto, ktokolwiek, kto posiadając informacje poufne w wyniku przygotowania lub popełnienia przestępstw karnych, angażuje się w dowolne działania opisane powyżej (np. haker, któremu po uzyskaniu nielegalnego dostępu do systemu informatycznego spółki, udaje się uzyskać informacje poufne lub wpływające na cenę) popełnia przestępstwo karne nielegalnego obrotu papierami wartościowymi z wykorzystaniem informacji poufnych (insider trading).

• Manipulacja rynkiem (Market Rigging) (Art. 185 Dekretu ustawodawczego Nr 58 z 24 lutego 1998 r.)

Dowolna osoba, rozpowszechniająca fałszywe informacje (tj. manipulacja ujawnieniem) lub tworząca fikcyjne transakcje lub stosująca inne narzędzia, które mogą spowodować znaczącą zmianę ceny instrumentów finansowych (tj. manipulacja handlem), popełnia przestępstwo karne manipulacji rynkiem.

Ponadto, jeśli chodzi o rozpowszechnianie fałszywych lub wprowadzających w błąd informacji, ten rodzaj manipulacji rynkiem obejmuje również przypadki wprowadzających w błąd informacji tworzonych w wyniku naruszenia obowiązków ujawniania przez emitenta lub inne strony zgodnie z wymogami ujawniania informacji.

A6 – Przepisy ponadnarodowe

Art. 10 Ustawy Nr 146 z 16 marca 2006 r., opublikowanej w Official Gazette (Dzienniku Ustaw) Republiki Włoch w dniu 11 kwietnia 2006 r., definiuje przestępstwo ponadnarodowe jako przestępstwo karane pozbawieniem wolności, którego maksymalny okres nie powinien być mniejszy niż cztery lata, związane ze zorganizowaną grupą przestępczą, oraz które:

- jest popełnione w więcej niż jednym państwie; lub
- jest popełnione w jednym państwie, ale zasadnicza część jego przygotowania, planowania, kierowania lub kontroli ma miejsce w innym państwie; lub
- jest popełnione w jednym państwie, ale jest związane ze zorganizowaną grupą przestępczą zaangażowaną w działania kryminalne w więcej niż jednym państwie; lub
- jest popełnione w jednym państwie, ale ma zasadnicze skutki w innym państwie.

Spółka jest odpowiedzialna za następujące przestępstwa popełnione w jej imieniu lub dla jej korzyści, jeśli są one ponadnarodowe, zgodnie z powyższą definicją:

• Wymuszanie okupów (Art. 416 WKK)

To przestępstwo jest popełniane, kiedy trzy lub więcej osób spiskują w celu popełnienia różnych przestępstw.

Osoby, które promują, tworzą lub organizują konspirację są karane, wyłącznie za wspomniane przestępstwo, pozbawieniem wolności od trzech do siedmiu lat. Sam fakt uczestniczenia w organizacji pociąga za sobą pozbawienie wolności od roku do pięciu lat.

• Wymuszanie okupów typu mafijnego (Art. 416-bis WKK)

To przestępstwo przewiduje, że ktokolwiek należący do organizacji typu mafijnego, składającej się z trzech lub więcej osób, zostanie ukarany pozbawieniem wolności od pięciu do dziesięciu lat.

Ci, którzy promują, kierują lub organizują tę organizację są karani pozbawieniem wolności od siedmiu do dwunastu lat.

Organizacja jest typu mafijnego, jeśli jej członkowie używają siły zastraszania związanej z członkostwem w tej organizacji oraz warunku opanowania i zмовы milczenie wynikającego z niej do popełniania przestępstw, do przejmowania kontroli, bezpośrednio lub pośrednio, nad działalnością gospodarczą, koncesjami, upoważnieniami, kontraktami i służbami publicznymi lub w celu realizowania bezprawnych zysków lub korzyści dla siebie lub innych.

- **Nakłanianie do nieskładania zeznań lub do składania fałszywych zeznań przed władzami sądowymi (Art. 377 bis WKK)**

To przestępstwo jest popełniane, kiedy jakaś osoba używa przemocy lub gróźb, lub oferuje lub obiecuje pieniądze lub inne korzyści dla nakłonienia osoby wezwanej przez władze sądowe do nieskładania zeznań lub składania fałszywych zeznań, które mogą być wykorzystane w postępowaniu karnym, kiedy wezwana osoba ma prawo nie odpowiadać.

Przewidywaną karą jest pozbawienie wolności od dwóch do sześciu lat.

- **Pomaganie przestępcy (Art. 378 WKK)**

To przestępstwo jest popełniane, kiedy jakiejś osobie pomaga się uniknąć śledztwa lub uniknąć poszukiwania/przeszukania przez władze w następstwie popełnienia przestępstwa. Przewidywaną karą jest pozbawienie wolności do czterech lat.

- **Wymuszanie okupów w celu przemykania zagranicznego przetworzonego tytoniu (Art. 291 quater Dekretu prezydenckiego Nr 43/1973)**

To przestępstwo jest popełniane, kiedy trzy lub więcej osób spiskują w celu wprowadzenia, sprzedawania, transportowania, nabywania lub posiadania na terytorium krajowym więcej niż 10 kilogramów zagranicznego przetworzonego tytoniu.

Osoby promujące, tworzące, kierujące, organizujące lub finansujące spisek są karane pozbawieniem wolności od trzech do ośmiu lat.

Uczestnicy są karani pozbawieniem wolności od jednego do sześciu lat.

- **Wymuszanie okupów w celu handlu narkotykami lub substancjami psychotropowymi (Art. 74 Dekretu prezydenckiego 309/1990)**

To przestępstwo jest popełniane, kiedy trzy lub więcej osób spiskują w celu hodowania, produkowania, wytwarzania, ekstrahowania, rafinowania, sprzedawania lub wprowadzania do sprzedaży, oferowania, przekazywania, rozprowadzania, transportowania, zaopatrywania innych, wysyłania, przewożenia lub wysyłania tranzytem, lub dostarczania narkotyków lub substancji psychotropowych w dowolnym celu.

Osoby promujące, tworzące, kierujące, organizujące lub finansujące spisek są karane pozbawieniem wolności nie mniej niż dwudziestu lat. Uczestnicy są karani pozbawieniem wolności nie mniej niż dziesięciu lat.

- **Handel migrantami (Art. 12 paragrafy 3, 3 bis, 3 ter oraz 5 Dekretu ustawodawczego Nr 286/1998)**

To przestępstwo jest popełniane, kiedy jakaś osoba popełnia czyny mające na celu sprowadzenie jakiejś osoby na terytorium krajowe z naruszeniem praw imigracji, lub czyny mające na celu ułatwienie nielegalnego wjazdu do innego państwa, którego ta osoba nie jest obywatelem lub nie ma pozwolenia na stały pobyt, lub ułatwia pobyt obcokrajowca w celu osiągnięcia bezprawnego zysku z nielegalnego statusu obcokrajowca.

W tym przypadku przestępca jest karany pozbawieniem wolności od czterech do piętnastu lat oraz grzywną 15.000 euro na osobę (zgodnie z poszczególnymi popełnionymi przestępstwami kary mogą zostać zwiększone zgodnie z zapisami cytowanych reguł).

A7 - Zabójstwo z zaniedbania oraz poważne lub bardzo poważne obrażenia ciała z zaniedbania popełnione poprzez naruszenie prawa dot. zapobiegania wypadkom oraz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa

- **Zabójstwo z zaniedbania (Art. 589 WKK)**

To przestępstwo jest popełniane, kiedy jakaś osoba powoduje śmierć innej osoby w wyniku zaniedbania.

Niemniej jednak, przestępstwo karne przewidziane w Dekrecie ustawodawczym 231/2001 dotyczy tylko przypadków, gdzie wypadek śmiertelny został spowodowany nie przez ogólne zaniedbanie, a więc nieumiejętność, nieroztropność lub niedbalstwo, co polega na naruszeniu ustaw związanych z zapobieganiem wypadkom w pracy oraz zdrowiem i bezpieczeństwem.

• **Poważne lub bardzo poważne obrażenia ciała z zaniedbania (Art. 590 paragraf 3 i Art. 583 WKK)**

To przestępstwo jest popełniane, kiedy jakaś osoba powoduje poważne obrażenie innej osoby w wyniku naruszenia prawa związanego z zapobieganiem wypadkom w pracy oraz zdrowiem i bezpieczeństwem.

Zgodnie z paragrafem 1 Art. 583 włoskiego Kodeksu Karnego, obrażenie jest uważane za poważne w następujących przypadkach:

- 1) jeśli ten czyn powoduje chorobę, która zagraża życiu zranionej osoby, lub chorobę lub niezdolność do wykonywania zwyczajnej pracy przez ponad czterdzieści dni;
- 2) jeśli ten czyn powoduje trwałe osłabienie zmysłu lub organu.

Zgodnie z paragrafem 2 Art. 583 włoskiego Kodeksu Karnego, obrażenie jest uważane za poważne, jeśli powoduje:

- chorobę, która jest na pewno lub przypuszczalnie nieuleczalna;
- utratę jakiegось zmysłu;
- utratę kończyny, lub okaleczenie powodujące, że ta kończyna jest bezużyteczna, lub stratę używania jakiegось organu lub zdolności do prokreacji, lub trwałe i poważne utrudnienie mowy;
- zniekształcenie lub trwałe oszpecenie twarzy.

A8 – Przestępstwa prania brudnych pieniędzy

• **Przestępstwo otrzymywania (Art. 648 WKK)**

To przestępstwo jest popełniane, kiedy jakaś osoba kupuje, otrzymuje lub ukrywa pieniądze, towary, lub inne korzyści z przestępstwa, lub prowadzi inne operacje związane z nimi.

• **Pranie brudnych pieniędzy (Art. 648-bis WKK)**

To przestępstwo jest popełniane, kiedy jakaś osoba zastępuje lub przekazuje pieniądze, towary lub inne korzyści z przestępstwa niezwiązanego z zaniedbaniami, lub prowadzi inne operacje związane z nimi w celu utrudnienia identyfikacji ich kryminalnego pochodzenia.

To przestępstwo jest karane pozbawieniem wolności od czterech do dwunastu lat oraz grzywną od 1.032 euro do 15.493 euro.

Kara zostaje zwiększona, jeśli czyn jest popełniony w trakcie prowadzenia działalności zawodowej.

• **Inwestowanie pieniędzy, towarów lub zysków nielegalnego pochodzenia (Art. 648 ter WKK)**

To przestępstwo jest popełniane, kiedy pieniądze, towary lub inne korzyści wynikające z przestępstwa są inwestowane w działalność gospodarczą lub finansową. W tym przypadku, to przestępstwo jest karane pozbawieniem wolności od czterech do dwunastu lat oraz grzywną od 1.032 euro do 15.493 euro.

Kara zostaje zwiększona, jeśli czyn jest popełniony w trakcie prowadzenia działalności zawodowej.

Załącznik B: Przepisy odniesienia obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej

Wszelkie przepisy prawa włoskiego wskazane w niniejszym Programie Przestrzegania należy uznać za obowiązujące w stosunku do Planownych Użytkowników, w zakresie określonym w Programie Przestrzegania, o ile przepisy te nie są sprzeczne z odpowiednimi przepisami powszechnie obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej prawa, ze szczególnym uwzględnieniem przepisów wskazanych w niniejszym Załączniku B.

B1 – Przestępstwa przeciwko organom publicznym

- Rozdział XXIX Kodeksu karnego „Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego”:

Art. 222. § 1. Kto narusza nietykalność cielesną funkcjonariusza publicznego lub osoby do pomocy mu przybranej podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 wywołało niewłaściwe zachowanie się funkcjonariusza lub osoby do pomocy mu przybranej, sąd może zastosować nadzwyczajnie złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.

Art. 223. Kto, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami lub używając broni palnej, noża lub innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu albo środka obezwładniającego, dopuszcza się czynnej napaści na funkcjonariusza publicznego lub osobę do pomocy mu przybraną podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Art. 224. § 1. Kto przemocą lub groźbą bezprawną wywiera wpływ na czynności urzędowe organu administracji rządowej, innego organu państwowego lub samorządu terytorialnego, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto stosuje przemoc lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia funkcjonariusza publicznego albo osoby do pomocy mu przybranej do przedsięwzięcia lub zaniechania prawnej czynności służbowej.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 2 jest skutek określony w art. 156 § 1 lub w art. 157 § 1, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 225. § 1. Kto osobie uprawnionej do przeprowadzania kontroli w zakresie ochrony środowiska lub osobie przybranej jej do pomocy udaremnia lub utrudnia wykonanie czynności służbowej, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto osobie uprawnionej do kontroli w zakresie inspekcji pracy lub osobie przybranej jej do pomocy udaremnia lub utrudnia wykonanie czynności służbowej.

Art. 226. § 1. Kto znieważa funkcjonariusza publicznego lub osobę do pomocy mu przybraną, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 2. Przepis art. 222 § 2 stosuje się odpowiednio.

§ 3. Kto publicznie znieważa lub poniża konstytucyjny organ Rzeczypospolitej Polskiej, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 227. Kto, podając się za funkcjonariusza publicznego albo wyzyskując błędne przeświadczenie o tym innej osoby, wykonuje czynność związaną z jego funkcją, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 228. § 1. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 3. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4. Karze określonej w § 3 podlega także ten, kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, uzależnia wykonanie czynności służbowej od otrzymania korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy lub takiej korzyści żąda.

§ 5. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową znacznej wartości albo jej obietnicę,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 6. Karom określonym w § 1-5 podlega odpowiednio także ten, kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej w państwie obcym lub w organizacji międzynarodowej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę lub takiej korzyści żąda, albo uzależnia wykonanie czynności służbowej od jej otrzymania.

Art. 229. § 1. Kto udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej osobie pełniącej funkcję publiczną w związku z pełnieniem tej funkcji, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 3. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 działa, aby skłonić osobę pełniącą funkcję publiczną do naruszenia przepisów prawa lub udziela albo obiecuje udzielić takiej osobie korzyści majątkowej lub osobistej za naruszenie przepisów prawa,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4. Kto osobie pełniącej funkcję publiczną, w związku z pełnieniem tej funkcji, udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej znacznej wartości, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 5. Karom określonym w § 1-4 podlega odpowiednio także ten, kto udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej osobie pełniącej funkcję publiczną w państwie obcym lub w organizacji międzynarodowej, w związku z pełnieniem tej funkcji.

§ 6. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 1-5, jeżeli korzyść majątkowa lub osobista albo ich obietnica zostały przyjęte przez osobę pełniącą funkcję publiczną, a sprawca zawiadomił o tym fakcie organ powołany do ścigania przestępstw i ujawnił wszystkie istotne okoliczności przestępstwa, zanim organ ten o nim się dowiedział.

Art. 230. § 1. Kto, powołując się na wpływy w instytucji państwowej, samorządowej, organizacji międzynarodowej albo krajowej lub w zagranicznej jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi albo wywołując przekonanie innej osoby lub utwierdzając ją w przekonaniu o istnieniu takich wpływów, podejmuje się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w zamian za korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 230a. § 1. Kto udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za pośrednictwo w załatwieniu sprawy w instytucji państwowej, samorządowej, organizacji międzynarodowej albo krajowej lub w zagranicznej jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi, polegające na bezprawnym wywarceniu wpływu na decyzję, działanie lub zaniechanie osoby pełniącej funkcję publiczną, w związku z pełnieniem tej funkcji,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 3. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 1 albo w § 2, jeżeli korzyść majątkowa lub osobista albo ich obietnica zostały przyjęte, a sprawca zawiadomił o tym fakcie organ powołany do ścigania przestępstw i ujawnił wszystkie istotne okoliczności przestępstwa, zanim organ ten o nim się dowiedział.

Art. 231. § 1. Funkcjonariusz publiczny, który, przekraczając swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 działa nieumyślnie i wyrządza istotną szkodę,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 4. Przepisu § 2 nie stosuje się, jeżeli czyn wyczerpuje znamiona czynu zabronionego określonego w art. 228.

- Ustawa o dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708)
art. 1 ust. 3 i 4:

3. Korupcją, w rozumieniu ustawy, jest obiecywanie, proponowanie, wręczanie, żądanie, przyjmowanie przez jakąkolwiek osobę, bezpośrednio lub pośrednio, jakiegokolwiek nienależnej korzyści majątkowej, osobistej lub innej, dla niej samej lub jakiegokolwiek innej osoby, lub przyjmowanie propozycji lub obietnicy takich korzyści w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu funkcji publicznej lub w toku działalności gospodarczej. (ust. 3 niezgodny z Konstytucją RP (wyrok TK Dz. U. z 2009 r. Nr 105, poz. 880), traci moc z dn. 3.07.2010 r.

4. Działalnością godzącą w interesy ekonomiczne państwa, w rozumieniu ustawy, jest każde zachowanie mogące spowodować w mieniu:

1) jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych;

2) jednostki niezaliczanej do sektora finansów publicznych otrzymującej środki publiczne;

3) przedsiębiorcy z udziałem Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego

- znaczną szkodę w rozumieniu [art. 115](#) § 7 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.²⁾).

B2 – Przestępstwa urzędnicze

- Rozdział XXXIV Kodeksu karnego „Przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów”

Art. 270. § 1. Kto, w celu użycia za autentyczny, podrabia lub przerabia dokument lub takiego dokumentu jako autentycznego używa,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto wypełnia blankiet, opatrzony cudzym podpisem, niezgodnie z wolą podpisanego i na jego szkodę albo takiego dokumentu używa.

§ 3. Kto czyni przygotowania do przestępstwa określonego w § 1,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 271. § 1. Funkcjonariusz publiczny lub inna osoba uprawniona do wystawienia dokumentu, która poświadczona w nim nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca

podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

§ 3. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 272. Kto wyłudza poświadczenie nieprawdy przez podstępne wprowadzenie w błąd funkcjonariusza publicznego lub innej osoby upoważnionej do wystawienia dokumentu, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 273. Kto używa dokumentu określonego w art. 271 lub 272, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 274. Kto zbywa własny lub cudzy dokument stwierdzający tożsamość, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 275. § 1. Kto posługuje się dokumentem stwierdzającym tożsamość innej osoby albo jej prawa majątkowe lub dokument taki kradnie lub go przywłaszcza, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
§ 2. Tej samej karze podlega, kto bezprawnie przewozi, przenosi lub przesyła za granicę dokument stwierdzający tożsamość innej osoby albo jej prawa majątkowe.

Art. 276. Kto niszczy, uszkadza, czyni bezużytecznym, ukrywa lub usuwa dokument, którym nie ma prawa wyłącznie rozporządzać, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 277. Kto znaki graniczne niszczy, uszkadza, usuwa, przesuwa lub czyni niewidocznymi albo fałszywie wystawia, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

▪ Rozdział XXXVI Kodeksu karnego „Przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu”

Art. 296. § 1. Kto, będąc obowiązany na podstawie przepisu ustawy, decyzji właściwego organu lub umowy do zajmowania się sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą osoby fizycznej, prawnej albo jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej, przez nadużycie udzielonych mu uprawnień lub niedopełnienie ciążącego na nim obowiązku, wyrządza jej znaczną szkodę majątkową, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
§ 2. Jeżeli sprawca przestępstwa określonego w § 1 działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.
§ 3. Jeżeli sprawca przestępstwa określonego w § 1 lub 2 wyrządza szkodę majątkową w wielkich rozmiarach, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.
§ 4. Jeżeli sprawca przestępstwa określonego w § 1 lub 3 działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
§ 5. Nie podlega karze, kto przed wszczęciem postępowania karnego dobrowolnie naprawił w całości wyrządzoną szkodę.

Art. 296a. § 1. Kto, pełniąc funkcję kierowniczą w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność gospodarczą lub pozostając z nią w stosunku pracy, umowy zlecenia lub umowy o dzieło, żąda lub przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę, w zamian za nadużycie udzielonych mu uprawnień lub niedopełnienie ciążącego na nim obowiązku mogące wyrządzić tej jednostce szkodę majątkową albo stanowiące czyn nieuczciwej konkurencji lub niedopuszczalną czynność preferencyjną na rzecz nabywcy lub odbiorcy towaru, usługi lub świadczenia, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
§ 2. Tej samej karze podlega, kto w wypadkach określonych w § 1 udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej.
§ 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w § 1 lub 2 podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
§ 4. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 wyrządza znaczną szkodę majątkową, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.
§ 5. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 2 albo w § 3 w związku z § 2, jeżeli korzyść majątkowa lub osobista albo ich obietnica zostały przyjęte, a sprawca zawiadomił o tym fakcie organ powołany do ścigania przestępstw i ujawnił wszystkie istotne okoliczności przestępstwa, zanim organ ten o nim się dowiedział.

Art. 296b. § 1. Kto, organizując profesjonalne zawody sportowe lub w nich uczestnicząc, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę w zamian za nieuczciwe zachowanie, mogące mieć wpływ na wynik tych zawodów, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
§ 2. Tej samej karze podlega, kto w wypadkach określonych w § 1 udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej.
§ 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w § 1 lub 2 podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 4. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 2 albo w § 3 w związku z § 2, jeżeli korzyść majątkowa lub osobista albo ich obietnica zostały przyjęte, a sprawca zawiadomił o tym fakcie organ powołany do ścigania przestępstw i ujawnił wszystkie istotne okoliczności przestępstwa, zanim organ ten o nim się dowiedział.

Art. 297.1. Kto, w celu uzyskania dla siebie lub kogo innego, od banku lub jednostki organizacyjnej prowadzącej podobną działalność gospodarczą na podstawie ustawy albo od organu lub instytucji dysponujących środkami publicznymi - kredytu, pożyczki pieniężnej, poręczenia, gwarancji, akredytywy, dotacji, subwencji, potwierdzenia przez bank zobowiązania wynikającego z poręczenia lub z gwarancji lub podobnego świadczenia pieniężnego na określony cel gospodarczy, elektronicznego instrumentu płatniczego lub zamówienia publicznego, przedkłada podrobiony, przerobiony, poświadczający nieprawdę albo nierzetelny dokument albo nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego, instrumentu płatniczego lub zamówienia, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto wbrew ciążącemu obowiązkowi, nie powiadamia właściwego podmiotu o powstaniu sytuacji mogącej mieć wpływ na wstrzymanie albo ograniczenie wysokości udzielonego wsparcia finansowego, określonego w § 1, lub zamówienia publicznego albo na możliwość dalszego korzystania z elektronicznego instrumentu płatniczego.

§ 3. Nie podlega karze, kto przed wszczęciem postępowania karnego dobrowolnie zapobiegł wykorzystaniu wsparcia finansowego lub instrumentu płatniczego, określonych w § 1, zrezygnował z dotacji lub zamówienia publicznego albo zaspokoił roszczenia pokrzywdzonego.

Art. 298. § 1. Kto, w celu uzyskania odszkodowania z tytułu umowy ubezpieczenia, powoduje zdarzenie będące podstawą do wypłaty takiego odszkodowania, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Nie podlega karze, kto przed wszczęciem postępowania karnego dobrowolnie zapobiegł wypłacie odszkodowania.

Art. 299. § 1. Kto środki płatnicze, instrumenty finansowe, papiery wartościowe, wartości dewizowe, prawa majątkowe lub inne mienie ruchome lub nieruchomości, pochodzące z korzyści związanych z popełnieniem czynu zabronionego, przyjmuje, przekazuje lub wywozi za granicę, pomaga do przenoszenia ich własności lub posiadania albo podejmuje inne czynności, które mogą udaremnić lub znacznie utrudnić stwierdzenie ich przestępnego pochodzenia lub miejsca umieszczenia, ich wykrycie, zajęcie albo orzeczenie przepadku, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Karze określonej w § 1 podlega, kto będąc pracownikiem lub działając w imieniu lub na rzecz banku, instytucji finansowej lub kredytowej lub innego podmiotu, na którym na podstawie przepisów prawa ciąży obowiązek rejestracji transakcji i osób dokonujących transakcji, przyjmuje, wbrew przepisom, środki płatnicze, instrumenty finansowe, papiery wartościowe, wartości dewizowe, dokonuje ich transferu lub konwersji, lub przyjmuje je w innych okolicznościach wzbudzających uzasadnione podejrzenie, że stanowią one przedmiot czynu określonego w § 1, lub świadczy inne usługi mające ukryć ich przestępne pochodzenie lub usługi w zabezpieczeniu przed zajęciem.

§ 3. (uchylony).

§ 4. (uchylony).

§ 5. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 lub 2, działając w porozumieniu z innymi osobami, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 6. Karze określonej w § 1 podlega sprawca, jeżeli dopuszczając się czynu określonego w § 1 lub 2, osiąga znaczną korzyść majątkową.

§ 7. W razie skazania za przestępstwo określone w § 1 lub 2, sąd orzeka przepadek przedmiotów pochodzących bezpośrednio albo pośrednio z przestępstwa, a także korzyści z tego przestępstwa lub ich równowartość, chociażby nie stanowiły one własności sprawcy. Przepadku nie orzeka się w całości lub w części, jeżeli przedmiot, korzyść lub jej równowartość podlega zwrotowi pokrzywdzonemu lub innemu podmiotowi.

§ 8. Nie podlega karze za przestępstwo określone w § 1 lub 2, kto dobrowolnie ujawnił wobec organu powołanego do ścigania przestępstw informacje dotyczące osób uczestniczących w popełnieniu przestępstwa oraz okoliczności jego popełnienia, jeżeli zapobiegło to popełnieniu innego przestępstwa; jeżeli sprawca czynił starania zmierzające do ujawnienia tych informacji i okoliczności, sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary.

Art. 300. § 1. Kto, w razie grożącej mu niewypłacalności lub upadłości, udaremnia lub uszczupla zaspokojenie swojego wierzyciela przez to, że usuwa, ukrywa, zbywa, darowuje, niszczy, rzeczywiście lub pozornie obciąża albo uszkadza składniki swojego majątku, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Kto, w celu udaremnienia wykonania orzeczenia sądu lub innego organu państwowego, udaremnia lub uszczupla zaspokojenie swojego wierzyciela przez to, że usuwa, ukrywa, zbywa, darowuje, niszczy, rzeczywiście lub pozornie obciąża albo uszkadza składniki swojego majątku zajęte lub zagrożone zajęciem, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. Jeżeli czyn określony w § 1 wyrządził szkodę wielu wierzycielom, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 4. Jeżeli pokrzywdzonym nie jest Skarb Państwa, ściganie przestępstwa określonego w § 1 następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Art. 301. § 1. Kto będąc dłużnikiem kilku wierzycieli udaremnia lub ogranicza zaspokojenie ich należności przez to, że tworzy w oparciu o przepisy prawa nową jednostkę gospodarczą i przenosi na nią składniki swojego majątku,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto będąc dłużnikiem kilku wierzycieli doprowadza do swojej upadłości lub niewypłacalności.

§ 3. Kto będąc dłużnikiem kilku wierzycieli w sposób lekkomyślny doprowadza do swojej upadłości lub niewypłacalności, w szczególności przez trwonienie części składowych majątku, zaciąganie zobowiązań lub zawieranie transakcji oczywiście sprzecznych z zasadami gospodarowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 302. § 1. Kto, w razie grożącej mu niewypłacalności lub upadłości, nie mogąc zaspokoić wszystkich wierzycieli, spłaca lub zabezpiecza tylko niektórych, czym działa na szkodę pozostałych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Kto wierzycielowi udziela lub obiecuje udzielić korzyści majątkowej za działanie na szkodę innych wierzycieli w związku z postępowaniem upadłościowym lub zmierzającym do zapobieżenia upadłości, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 3. Tej samej karze podlega wierzyciel, który w związku z określonym w § 2 postępowaniem przyjmuje korzyść za działanie na szkodę innych wierzycieli albo takiej korzyści żąda.

Art. 303. § 1. Kto wyrządza szkodę majątkową osobie fizycznej, prawnej albo jednostce organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej, przez nieprowadzenie dokumentacji działalności gospodarczej albo prowadzenie jej w sposób nierzetelny lub niezgodny z prawdą, w szczególności niszcząc, usuwając, ukrywając, przerabiając lub podrabiając dokumenty dotyczące tej działalności, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Jeżeli sprawca przestępstwa określonego w § 1 wyrządza znaczną szkodę majątkową, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca przestępstwa określonego w § 1 podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 4. Jeżeli pokrzywdzonym nie jest Skarb Państwa, ściganie przestępstwa określonego w § 1-3 następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Art. 304. Kto, wyzyskując przymusowe położenie innej osoby fizycznej, prawnej albo jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej, zawiera z nią umowę, nakładając na nią obowiązek świadczenia niewspółmiernego ze świadczeniem wzajemnym, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 305. § 1. Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, udaremnia lub utrudnia przetarg publiczny albo wchodzi w porozumienie z inną osobą działając na szkodę właściciela mienia albo osoby lub instytucji, na rzecz której przetarg jest dokonywany, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto w związku z publicznym przetargiem rozpowszechnia informacje lub przemilcza istotne okoliczności mające znaczenie dla zawarcia umowy będącej przedmiotem przetargu albo wchodzi w porozumienie z inną osobą, działając na szkodę właściciela mienia albo osoby lub instytucji, na rzecz której przetarg jest dokonywany.

§ 3. Jeżeli pokrzywdzonym nie jest Skarb Państwa, ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Art. 306. Kto usuwa, podrabia lub przerabia znaki identyfikacyjne, datę produkcji lub datę przydatności towaru lub urządzenia, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 307. § 1. Wobec sprawcy przestępstwa określonego w art. 296 lub 299-305, który dobrowolnie naprawił szkodę w całości, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.

§ 2. Wobec sprawcy przestępstwa wymienionego w § 1, który dobrowolnie naprawił szkodę w znacznej części, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary.

Art. 308. Za przestępstwa określone w tym rozdziale odpowiada jak dłużnik lub wierzyciel, kto, na podstawie [przepisu](#) prawnego, decyzji właściwego organu, umowy lub faktycznego wykonywania, zajmuje się sprawami majątkowymi innej osoby prawnej, fizycznej, grupy osób lub podmiotu nie mającego osobowości prawnej.

Art. 309. W razie skazania za przestępstwo określone w art. 296 § 3, art. 297 § 1 lub art. 299, grzywnę orzeczoną obok kary pozbawienia wolności można wymierzyć w wysokości do 2000 stawek dziennych.

- Tytuł V Kodeksu spółek handlowych „Przepisy karne”

Art. 585. § 1. Kto, biorąc udział w tworzeniu spółki handlowej lub będąc członkiem jej zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej albo likwidatorem, działa na jej szkodę

- podlega karze pozbawienia wolności do lat 5 i grzywnie.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto osobę wymienioną w § 1 nakłania do działania na szkodę spółki lub udziela jej pomocy do popełnienia tego przestępstwa.

Art. 586. Kto, będąc członkiem zarządu spółki albo likwidatorem, nie zgłasza wniosku o upadłość spółki handlowej pomimo powstania warunków uzasadniających według [przepisów](#) upadłość spółki
- podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 587. § 1. Kto przy wykonywaniu obowiązków wymienionych w tytule III i IV ogłasza dane nieprawdziwe albo przedstawia je organom spółki, władzom państwowym lub osobie powołanej do rewizji
- podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie

- podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 588. Kto, będąc członkiem zarządu albo likwidatorem, dopuszcza do nabycia przez spółkę handlową własnych udziałów lub akcji albo do brania ich w zastaw

- podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do 6 miesięcy.

Art. 589. Kto, będąc członkiem zarządu albo likwidatorem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, dopuszcza do wydania przez spółkę dokumentów imiennych, na okaziciela lub dokumentów na zlecenie na udziały lub prawa do zysków w spółce

- podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do 6 miesięcy.

Art. 590. Kto w celu umożliwienia bezprawnego głosowania na walnym zgromadzeniu lub bezprawnego wykonywania praw mniejszości:

- 1) wystawia fałszywe zaświadczenie o złożeniu dokumentu akcji uprawniającej do głosowania,
- 2) użycza innemu dokumentu akcji, która nie uprawnia jej właściciela do głosowania,
- 3) wystawia fałszywe zaświadczenie o prawie uczestnictwa w walnym zgromadzeniu spółki publicznej,
- 4) przekazuje lub udostępnia fałszywy wykaz akcjonariuszy uprawnionych do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu spółki publicznej

- podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 591. Kto przy głosowaniu na walnym zgromadzeniu lub wykonywaniu praw mniejszości posługuje się:

- 1) fałszywym zaświadczeniem o złożeniu dokumentu akcji uprawniającej do głosowania,
- 2) cudzym dokumentem akcji bez zgody właściciela,
- 3) cudzym dokumentem akcji, która nie uprawnia jej właściciela do głosowania,
- 4) fałszywym zaświadczeniem o prawie uczestnictwa w walnym zgromadzeniu spółki publicznej,
- 5) fałszywymi instrukcjami do głosowania na walnym zgromadzeniu spółki publicznej

- podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 592. Członek zarządu, który dopuszcza do wydania dokumentów akcji:

- 1) niedostatecznie opłaconych,
- 2) przed zarejestrowaniem spółki,
- 3) w przypadku podwyższenia kapitału zakładowego - przed zarejestrowaniem podwyższenia

- podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 593. Sprawy o przestępstwa wymienione w art. 585-592 należą do właściwości sądów rejonowych.

Art. 594. § 1. Kto, będąc członkiem zarządu spółki handlowej, wbrew obowiązkowi dopuszcza do tego, że zarząd:

- 1) nie składa sądowi rejestrowemu listy wspólników,
- 2) nie prowadzi księgi udziałów zgodnie z przepisami art. 188 § 1 albo nie prowadzi księgi akcyjnej zgodnie z przepisami art. 341 § 1,
- 3) nie zwołuje zgromadzenia wspólników albo walnego zgromadzenia,
- 4) odmawia wyjaśnień osobie powołanej do rewizji lub nie dopuszcza jej do pełnienia obowiązków,
- 5) nie przedstawia sądowi rejestrowemu wniosku o wyznaczenie biegłych rewidentów,
- 6) nie ogłasza wzmianki o złożeniu opinii przez biegłego rewidenta w sądzie rejestrowym zgodnie z przepisem art. 312 § 7

- podlega grzywnie do 20.000 złotych.

§ 2. Kto, będąc członkiem zarządu, dopuszcza do tego, że spółka przez czas dłuższy niż trzy miesiące wbrew prawu lub umowie pozostaje bez rady nadzorczej w należytych składzie

- podlega grzywnie w tej samej wysokości.

§ 3. Przepisy § 1 i § 2 stosuje się odpowiednio do likwidatorów.

§ 4. Grzywnę nakłada sąd rejestrowy.

Art. 595. § 1. Kto, będąc członkiem zarządu spółki kapitałowej, dopuszcza do tego, że pisma i zamówienia handlowe oraz informacje, o których mowa w art. 206 § 1 i art. 374 § 1, nie zawierają danych określonych w tych przepisach albo będąc komplementariuszem spółki komandytowo-akcyjnej uprawnionym do

reprezentowania spółki dopuszcza do tego, że pisma i zamówienia handlowe oraz informacje, o których mowa w art. 127 § 5, nie zawierają danych określonych w tym przepisie
- podlega grzywnie do 5.000 złotych.
§ 2. Przepisy art. 594 § 3 i § 4 stosuje się odpowiednio.

B3 – Przesłępstwa terrorystyczne lub obalenie porządku demokratycznego

A) Przepisy Kodeksu karnego

- Rozdział XXXII Kodeksu karnego „Przesłępstwa przeciwko porządkowi publicznemu”

Art. 252. § 1. Kto bierze lub przetrzymuje zakładnika w celu zmuszenia organu państwowego lub samorządowego, instytucji, organizacji, osoby fizycznej lub prawnej albo grupy osób do określonego zachowania się,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 2. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 3. Kto czyni przygotowania do przestępstwa określonego w § 1, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 4. Nie podlega karze za przestępstwo określone w § 1, kto odstąpił od zamiaru wymuszenia i zwolnił zakładnika.

Art. 253. § 1. Kto uprawia handel ludźmi nawet za ich zgodą, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

§ 2. Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, zajmuje się organizowaniem adopcji dzieci wbrew przepisom [ustawy](#), podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 254. § 1. Kto bierze czynny udział w zbiegowisku wiedząc, że jego uczestnicy wspólnymi siłami dopuszczają się gwałtownego zamachu na osobę lub mienie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Jeżeli następstwem gwałtownego zamachu jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu, uczestnik zbiegowiska określony w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 255. § 1. Kto publicznie nawołuje do popełnienia występku lub przestępstwa skarbowego, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Kto publicznie nawołuje do popełnienia zbrodni, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 3. Kto publicznie pochwała popełnienie przestępstwa, podlega grzywnie do 180 stawek dziennych, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 256. Kto publicznie propaguje faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołuje do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 257. Kto publicznie znieważa grupę ludności albo poszczególną osobę z powodu jej przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, wyznaniowej albo z powodu jej bezwyznaniowości lub z takich powodów narusza nietykalność cielesną innej osoby, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 258. § 1. Kto bierze udział w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Jeżeli grupa albo związek określone w § 1 mają charakter zbrojny albo mają na celu popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 3. Kto grupę albo związek określone w § 1 w tym mające charakter zbrojny zakłada lub taką grupę albo związkiem kieruje, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4. Kto grupę albo związek mające na celu popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym zakłada lub taką grupę lub związkiem kieruje, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

Art. 259. Nie podlega karze za przestępstwo określone w art. 258, kto dobrowolnie odstąpił od udziału w grupie albo związku i ujawnił przed organem powołanym do ścigania przestępstw wszystkie istotne okoliczności popełnionego czynu lub zapobiegł popełnieniu zamierzonego przestępstwa, w tym i przestępstwa skarbowego.

Art. 260. Kto przemocą lub groźbą bezprawną udaremnia przeprowadzenie odbywanego zgodnie z prawem zebrania, zgromadzenia lub pochodu albo takie zebranie, zgromadzenie lub pochód rozprasza,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 261. Kto znieważa pomnik lub inne miejsce publiczne urządzone w celu upamiętnienia zdarzenia historycznego lub uczczenia osoby, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

Art. 262. § 1. Kto znieważa zwłoki, prochy ludzkie lub miejsce spoczynku zmarłego, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Kto ograbia zwłoki, grób lub inne miejsce spoczynku zmarłego, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 263. § 1. Kto bez wymaganego zezwolenia wyrabia broń palną albo amunicję lub nią handluje, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 2. Kto bez wymaganego zezwolenia posiada broń palną lub amunicję, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 3. Kto, mając zezwolenie na posiadanie broni palnej lub amunicji, udostępnia lub przekazuje ją osobie nieuprawnionej, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 4. Kto nieumyślnie powoduje utratę broni palnej lub amunicji, która zgodnie z prawem pozostaje w jego dyspozycji, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 264. § 1. (uchylony).

§ 2. Kto wbrew [przepisom](#) przekracza granicę Rzeczypospolitej Polskiej, używając przemocy, groźby, podstępów lub we współdziałaniu z innymi osobami, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 3. Kto organizuje innym osobom przekraczanie wbrew [przepisom](#) granicy Rzeczypospolitej Polskiej, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 264a. § 1. Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, umożliwia lub ułatwia innej osobie pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wbrew [przepisom](#), podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. W wyjątkowych wypadkach, gdy sprawca nie osiągnął korzyści majątkowej, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.

▪ Rozdział XX Kodeksu karnego „Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu”

Art. 163. § 1. Kto spowoduje zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, mające postać:

- 1) pożaru,
 - 2) zawalenia się budowli, zalewu albo obsunięcia się ziemi, skał lub śniegu,
 - 3) eksplozji materiałów wybuchowych lub łatwopalnych albo innego gwałtownego wyzwolenia energii, rozprzestrzeniania się substancji trujących, duszących lub parzących,
 - 4) gwałtownego wyzwolenia energii jądrowej lub wyzwolenia promieniowania jonizującego,
- podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 4. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 2 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 164. § 1. Kto spowoduje bezpośrednio niebezpieczeństwo zdarzenia określonego w art. 163 § 1, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 165. § 1. Kto spowoduje niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia wielu osób albo dla mienia w wielkich rozmiarach:

- 1) powodując zagrożenie epidemiologiczne lub szerzenie się choroby zakaźnej albo zarazy zwierzęcej lub roślinnej,
- 2) wyrabiając lub wprowadzając do obrotu szkodliwe dla zdrowia substancje, środki spożywcze lub inne artykuły powszechnego użytku lub też środki farmaceutyczne nie odpowiadające obowiązującym warunkom jakości,
- 3) powodując uszkodzenie lub unieruchomienie urządzenia użyteczności publicznej, w szczególności urządzenia dostarczającego wodę, światło, ciepło, gaz, energię albo urządzenia zabezpieczającego przed nastąpieniem niebezpieczeństwa powszechnego lub służącego do jego uchylenia,

4) zakłócając, uniemożliwiając lub w inny sposób wpływając na automatyczne przetwarzanie, gromadzenie lub przekazywanie danych informatycznych,

5) działając w inny sposób w okolicznościach szczególnie niebezpiecznych, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 4. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 2 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 165a. ⁴ Kto gromadzi, przekazuje lub oferuje środki płatnicze, instrumenty finansowe, papiery wartościowe, wartości dewizowe, prawa majątkowe lub inne mienie ruchome lub nieruchomości w celu sfinansowania przestępstwa o charakterze terrorystycznym, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Art. 166. § 1. Kto, stosując podstęp albo gwałt na osobie lub groźbę bezpośredniego użycia takiego gwałtu, przejmuje kontrolę nad statkiem wodnym lub powietrznym, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 2. Kto, działając w sposób określony w § 1, sprowadza bezpośrednie niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia wielu osób,

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 2 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 albo karze 25 lat pozbawienia wolności.

Art. 167. § 1. Kto umieszcza na statku wodnym lub powietrznym urządzenie lub substancję zagrażającą bezpieczeństwu osób lub mieniu znacznej wartości, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto niszczy, uszkadza lub czyni niezdatnym do użytku urządzenie nawigacyjne albo uniemożliwia jego obsługę, jeżeli może to zagrażać bezpieczeństwu osób.

Art. 168. Kto czyni przygotowania do przestępstwa określonego w art. 163 § 1, art. 165 § 1, art. 166 § 1 lub w art. 167 § 1,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 169. § 1. Nie podlega karze za przestępstwo określone w art. 164 lub 167 sprawca, który dobrowolnie uchylił grożące niebezpieczeństwo.

§ 2. Wobec sprawcy przestępstwa określonego w art. 163 § 1 lub 2, art. 165 § 1 lub 2 lub w art. 166 § 2 sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, jeżeli sprawca dobrowolnie uchylił niebezpieczeństwo grożące życiu lub zdrowiu wielu osób.

§ 3. Wobec sprawcy przestępstwa określonego w art. 166 § 1 sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, jeżeli sprawca przekazał statek lub kontrolę nad nim osobie uprawnionej.

Art. 170. Kto uzbraja lub przysposabia statek morski przeznaczony do dokonania na morzu rabunku lub na takim statku przyjmuje służbę,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Art. 171. § 1. Kto, bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom, wyrabia, przetwarza, gromadzi, posiada, posługuje się lub handluje substancją lub przyrządem wybuchowym, materiałem radioaktywnym, urządzeniem emitującym promienie jonizujące lub innym przedmiotem lub substancją, która może sprowadzić niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia wielu osób albo mienia w wielkich rozmiarach, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto wbrew obowiązkowi dopuszcza do popełnienia czynu określonego w § 1.

§ 3. Tej samej karze podlega, kto przedmioty określone w § 1 odstępuje osobie nieuprawnionej.

Art. 172. Kto przeszkadza działaniu mającemu na celu zapobieżenie niebezpieczeństwu dla życia lub zdrowia wielu osób albo mienia w wielkich rozmiarach, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

B) Przepisy ustaw szczególnych

- Rozdział 8 Ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu „Przepisy karne”

Art. 35. 1. Kto, działając w imieniu lub interesie instytucji obowiązanej, wbrew przepisom ustawy, nie dopełnia obowiązku:

- 1) rejestracji transakcji, przekazania Generalnemu Inspektorowi dokumentów dotyczących tej transakcji lub przechowywania przez wymagany okres rejestru tych transakcji lub dokumentów dotyczących tej transakcji,
- 2) zachowania środków bezpieczeństwa finansowego, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 10a ust. 1, lub przechowywania informacji uzyskanych w związku ze stosowaniem środków bezpieczeństwa finansowego,
- 3) zawiadomienia Generalnego Inspektora o transakcji, o której mowa w art. 16 ust. 1,
- 4) wstrzymania transakcji lub blokady rachunku,
- 5) wprowadzenia wewnętrznej procedury, o której mowa w art. 10a ust. 1,
- 6) wyznaczenia osoby odpowiedzialnej zgodnie z art. 10b ust. 1,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3,

2. Tej samej karze podlega, kto wbrew przepisom ustawy ujawnia osobom nieuprawnionym, posiadaczom rachunku lub osobom, których transakcja dotyczy informacje zgromadzone zgodnie z upoważnieniem ustawy lub wykorzystuje te informacje w inny sposób niezgodny z przepisami ustawy.

3. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 lub 2 działa nieumyślnie, podlega grzywnie.

Art. 36. Kto, działając w imieniu lub interesie instytucji obowiązanej, wbrew przepisom ustawy:

- 1) odmawia przekazania Generalnemu Inspektorowi informacji lub dokumentów,
 - 2) przekazuje Generalnemu Inspektorowi nieprawdziwe lub zataja prawdziwe dane dotyczące transakcji, rachunków lub osób,
- podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 37. Kto dopuszcza się czynu określonego w art. 35 ust. 1 lub 2 lub w art. 36 wyrządzając znaczną szkodę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 37a. 1. Kto udaremnia lub utrudnia przeprowadzenie czynności kontrolnych, o których mowa w rozdziale 6, podlega grzywnie.

2.(uchylony).

B4 – Przestępstwa przeciwko osobie

- Rozdział XIX Kodeksu karnego „Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu”

Art. 148. § 1. Kto zabija człowieka, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 8, karze 25 lat pozbawienia wolności albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.

§ 2. Kto zabija człowieka:

- 1) ze szczególnym okrucieństwem,
- 2) w związku z więzieniem zakładnika, zgwałceniem albo rozbojem,
- 3) w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie,
- 4) z użyciem broni palnej lub materiałów wybuchowych,

podlega karze 25 lat pozbawienia wolności albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.

§ 3. Karze określonej w § 2 podlega, kto jednym czynem zabija więcej niż jedną osobę lub był wcześniej prawomocnie skazany za zabójstwo.

§ 4. Kto zabija człowieka pod wpływem silnego wzburzenia usprawiedliwionego okolicznościami, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Art. 149. Matka, która zabija dziecko w okresie porodu pod wpływem jego przebiegu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 150. § 1. Kto zabija człowieka na jego żądanie i pod wpływem współczucia dla niego, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. W wyjątkowych wypadkach sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej

Art. 151. Kto namową lub przez udzielenie pomocy doprowadza człowieka do targnięcia się na własne życie, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 152. § 1. Kto za zgodą kobiety przerywa jej ciążę z naruszeniem przepisów [ustawy](#), podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto udziela kobiecie ciężarnej pomocy w przerwaniu ciąży z naruszeniem przepisów [ustawy](#) lub ją do tego nakłania.

§ 3. ⁽⁶⁶⁾ Kto dopuszcza się czynu określonego w § 1 lub 2, gdy dziecko poczęte osiągnęło zdolność do samodzielnego życia poza organizmem kobiety ciężarnej, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 153. § 1. Kto stosując przemoc wobec kobiety ciężarnej lub w inny sposób bez jej zgody przerywa ciążę albo przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza kobietę ciężarną do przerwania ciąży,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Kto dopuszcza się czynu określonego w § 1, gdy dziecko poczęte osiągnęło zdolność do samodzielnego życia poza organizmem kobiety ciężarnej, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Art. 154. § 1. Jeżeli następstwem czynu określonego w art. 152 § 1 lub 2 jest śmierć kobiety ciężarnej, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 2. Jeżeli następstwem czynu określonego w art. 152 § 3 lub w art. 153 jest śmierć kobiety ciężarnej, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Art. 155. Kto nieumyślnie powoduje śmierć człowieka, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 156. § 1. Kto powoduje ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci:

1) pozbawienia człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia,

2) innego ciężkiego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej albo znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zeszpecenia lub zniekształcenia ciała, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

[orzeczenia sądów](#)

Art. 157. § 1. Kto powoduje naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia, inny niż określony w art. 156 § 1,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Kto powoduje naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż 7 dni, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 3. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 lub 2 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 2 lub 3, jeżeli naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia nie trwał dłużej niż 7 dni, odbywa się z oskarżenia prywatnego.

§ 5. Jeżeli naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwał dłużej niż 7 dni, a pokrzywdzonym jest osoba najbliższa, ściganie przestępstwa określonego w § 3 następuje na jej wniosek.

Art. 157a. § 1. Kto powoduje uszkodzenie ciała dziecka poczętego lub rozstrój zdrowia zagrażający jego życiu, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Nie popełnia przestępstwa lekarz, jeżeli uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia dziecka poczętego są następstwem działań leczniczych, koniecznych dla uchylenia niebezpieczeństwa grożącego zdrowiu lub życiu kobiety ciężarnej albo dziecka poczętego.

§ 3. Nie podlega karze matka dziecka poczętego, która dopuszcza się czynu określonego w § 1.

Art. 158. § 1. Kto bierze udział w bójce lub pobiciu, w którym naraża się człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienie skutku określonego w art. 156 § 1 lub w art. 157 § 1, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Jeżeli następstwem bójki lub pobicia jest ciężki uszczerbek na zdrowiu człowieka, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 3. Jeżeli następstwem bójki lub pobicia jest śmierć człowieka, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Art. 159. Kto, biorąc udział w bójce lub pobiciu człowieka, używa broni palnej, noża lub innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 160. § 1. Kto naraża człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Jeżeli na sprawcy ciąży obowiązek opieki nad osobą narażoną na niebezpieczeństwo, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 lub 2 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 4. Nie podlega karze za przestępstwo określone w § 1-3 sprawca, który dobrowolnie uchylił grożące niebezpieczeństwo.

§ 5. Ściganie przestępstwa określonego w § 3 następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Art. 161. § 1. Kto, wiedząc, że jest zarażony wirusem HIV, naraża bezpośrednio inną osobę na takie zarażenie,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Kto, wiedząc, że jest dotknięty chorobą weneryczną lub zakaźną, ciężką chorobą nieuleczalną lub realnie zagrażającą życiu, naraża bezpośrednio inną osobę na zarażenie taką chorobą, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 3. Sciganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Art. 162. § 1. Kto człowiekowi znajdującemu się w położeniu grożącym bezpośrednim niebezpieczeństwem utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu nie udziela pomocy, mogąc jej udzielić bez narażenia siebie lub innej osoby na niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Nie popełnia przestępstwa, kto nie udziela pomocy, do której jest konieczne poddanie się zabiegowi lekarskiemu albo w warunkach, w których możliwa jest niezwłoczna pomoc ze strony instytucji lub osoby do tego powołanej.

- Rozdział XXV Kodeksu karnego „Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności”

Art. 197. § 1. Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 2. Jeżeli sprawca, w sposób określony w § 1, doprowadza inną osobę do poddania się innej czynności seksualnej albo wykonania takiej czynności, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 3. Jeżeli sprawca dopuszcza się zgwałcenia wspólnie z inną osobą, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

§ 4. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1-3 działa ze szczególnym okrucieństwem, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5.

Art. 198. Kto, wykorzystując bezradność innej osoby lub wynikający z upośledzenia umysłowego lub choroby psychicznej brak zdolności tej osoby do rozpoznania znaczenia czynu lub pokierowania swoim postępowaniem, doprowadza ją do obcowania płciowego lub do poddania się innej czynności seksualnej albo do wykonania takiej czynności,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 199. § 1. Kto, przez nadużycie stosunku zależności lub wykorzystanie krytycznego położenia, doprowadza inną osobę do obcowania płciowego lub do poddania się innej czynności seksualnej albo do wykonania takiej czynności,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 został popełniony na szkodę małoletniego, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. Karze określonej w § 2 podlega, kto doprowadza małoletniego do obcowania płciowego lub poddania się innej czynności seksualnej albo do wykonania takiej czynności, nadużywając zaufania lub udzielając mu korzyści majątkowej lub osobistej, albo jej obietnicy.

Art. 200. § 1. Kto obcuje płciowo z małoletnim poniżej lat 15 lub dopuszcza się wobec takiej osoby innej czynności seksualnej lub doprowadza ją do poddania się takim czynnościom albo do ich wykonania,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto w celu zaspokojenia seksualnego prezentuje małoletniemu poniżej lat 15 wykonanie czynności seksualnej.

Art. 201. Kto dopuszcza się obcowania płciowego w stosunku do wstępnego, zstępnego, przysposobionego, przysposabiającego, brata lub siostry,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 202. § 1. Kto publicznie prezentuje treści pornograficzne w taki sposób, że może to narzucić ich odbiór osobie, która tego sobie nie życzy,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 2. Kto małoletniemu poniżej lat 15 prezentuje treści pornograficzne lub udostępnia mu przedmioty mające taki charakter albo rozpowszechnia treści pornograficzne w sposób umożliwiający takiemu małoletniemu zapoznanie się z nimi,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 3. Kto w celu rozpowszechniania produkuje, utrwała lub sprowadza, przechowuje lub posiada albo rozpowszechnia lub publicznie prezentuje treści pornograficzne z udziałem małoletniego albo treści pornograficzne związane z prezentowaniem przemocy lub posługiwaniem się zwierzęciem,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 4. Kto utrwała treści pornograficzne z udziałem małoletniego poniżej lat 15,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4a. Kto sprowadza, przechowuje lub posiada treści pornograficzne z udziałem małoletniego poniżej lat 15,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 4b. Kto produkuje, rozpowszechnia, prezentuje, przechowuje lub posiada treści pornograficzne przedstawiające wytworzony albo przetworzony wizerunek małoletniego uczestniczącego w czynności seksualnej

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 5. Sąd może orzec przepadek narzędzi lub innych przedmiotów, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia przestępstw określonych w § 1-4b, chociażby nie stanowiły własności sprawcy.

Art. 203. Kto, przemocą, groźbą bezprawną, podstępem lub wykorzystując stosunek zależności lub krytyczne położenie, doprowadza inną osobę do uprawiania prostytucji, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Art. 204. § 1. Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, nakłania inną osobę do uprawiania prostytucji lub jej to ułatwia, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Karze określonej w § 1 podlega, kto czerpie korzyści majątkowe z uprawiania prostytucji przez inną osobę.

§ 3. Jeżeli osoba określona w § 1 lub 2 jest małoletnim, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4. Karze określonej w § 3 podlega, kto zwabia lub uprowadza inną osobę w celu uprawiania prostytucji za granicą.

Art. 205. Ściganie przestępstw określonych w art. 197 lub 199 § 1, jak również w art. 198, jeżeli określony w tym przepisie stan ofiary nie jest wynikiem trwałych zaburzeń psychicznych, następuje na wniosek pokrzywdzonego.

B5 – Przestępstwa nadużycia rynku

- Rozdział XXXVI Kodeksu karnego „Przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu” – wskazane w części B2 niniejszego Załącznika

B6 – Przestępstwa ponadnarodowe

- Rozdział XXV Kodeksu karnego „Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności” - wskazane w części B4 niniejszego Załącznika
- Rozdział XXX Kodeksu karnego „Przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości”

Art. 232. Kto przemocą lub groźbą bezprawną wywiera wpływ na czynności urzędowe sądu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 233. § 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

§ 3. Nie podlega karze, kto, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania, składa fałszywe zeznanie z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu.

§ 4. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:

- 1) fałszywe zeznanie, opinia lub tłumaczenie dotyczy okoliczności nie mogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,
- 2) sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.

§ 6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Art. 234. Kto, przed organem powołanym do ścigania lub orzekania w sprawach o przestępstwo, w tym i przestępstwo skarbowe, wykroczenie, wykroczenie skarbowe lub przewinienie dyscyplinarne, fałszywie oskarża inną osobę o popełnienie tych czynów zabronionych lub przewinienia dyscyplinarnego, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 235. Kto, przez tworzenie fałszywych dowodów lub inne podstępne zabiegi, kieruje przeciwko określonej osobie ściganie o przestępstwo, w tym i przestępstwo skarbowe, wykroczenie, wykroczenie skarbowe lub przewinienie dyscyplinarne albo w toku postępowania zabiegi takie przedsięwzięje, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 236. § 1. Kto zataja dowody niewinności osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa, w tym i przestępstwa skarbowego, wykroczenia, wykroczenia skarbowego lub przewinienia dyscyplinarnego, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Nie podlega karze, kto zataja dowody niewinności z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu.

Art. 237. Przepis art. 233 § 5 pkt 2 stosuje się odpowiednio do przestępstw określonych w art. 234, art. 235 oraz w art. 236 § 1.

Art. 238. Kto zawiadamia o przestępstwie lub o przestępstwie skarbowym organ powołany do ścigania wiedząc, że przestępstwa nie popełniono, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 239. § 1. Kto utrudnia lub udaremnia postępowanie karne, pomagając sprawcy przestępstwa, w tym i przestępstwa skarbowego uniknąć odpowiedzialności karnej, w szczególności kto sprawcę ukrywa, zaciera ślady przestępstwa, w tym i przestępstwa skarbowego albo odbywa za skazanego karę, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Nie podlega karze sprawca, który ukrywa osobę najbliższą.

§ 3. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli sprawca udzielił pomocy osobie najbliższej albo działał z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu.

Art. 240. § 1. Kto, mając wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu albo usiłowaniu lub dokonaniu czynu zabronionego określonego w art. 118, 127, 128, 130, 134, 140, 148, 163, 166 lub 252, nie zawiadamia niezwłocznie organu powołanego do ścigania przestępstw, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Nie popełnia przestępstwa określonego w § 1, kto zaniechał zawiadomienia, mając dostateczną podstawę do przypuszczenia, że wymieniony w § 1 organ wie o przygotowywanym, usiłowanym lub dokonanym czynie zabronionym; nie popełnia przestępstwa również ten, kto zapobiegł popełnieniu przygotowywanego lub usiłowanego czynu zabronionego określonego w § 1.

§ 3. Nie podlega karze, kto zaniechał zawiadomienia z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu.

Art. 241. § 1. Kto bez zezwolenia rozpowszechnia publicznie wiadomości z postępowania przygotowawczego, zanim zostały ujawnione w postępowaniu sądowym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto rozpowszechnia publicznie wiadomości z rozprawy sądowej prowadzonej z wyłączeniem jawności.

Art. 242. § 1. Kto uwalnia się sam, będąc pozbawionym wolności na podstawie orzeczenia sądu lub prawnego nakazu wydanego przez inny organ państwowy, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Kto, korzystając z zezwolenia na czasowe opuszczenie zakładu karnego lub aresztu śledczego bez dozoru, bez usprawiedliwionej przyczyny nie powróci najpóźniej w ciągu 3 dni po upływie wyznaczonego terminu, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 3. Karze określonej w § 2 podlega, kto, korzystając z przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności, bez usprawiedliwionej przyczyny nie powróci do zakładu karnego najpóźniej w ciągu 3 dni po upływie wyznaczonego terminu.

§ 4. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 działa w porozumieniu z innymi osobami, używa przemocy lub grozi jej użyciem albo uszkadza miejsce zamknięcia, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 243. Kto osobę pozbawioną wolności na podstawie orzeczenia sądu lub prawnego nakazu wydanego przez inny organ państwowy uwalnia lub ułatwia jej ucieczkę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 244. Kto nie stosuje się do orzeczonego przez sąd zakazu zajmowania stanowiska, wykonywania zawodu, prowadzenia działalności, prowadzenia pojazdów, wstępu do ośrodków gier i uczestnictwa w grach hazardowych lub obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakazu kontaktowania się z określonymi osobami lub zakazu opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu albo nie wykonuje zarządzenia sądu o ogłoszeniu orzeczenia w sposób w nim przewidziany, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 245. Kto używa przemocy lub groźby bezprawnej w celu wywarcia wpływu na świadka, biegłego, tłumacza, oskarżyciela albo oskarżonego lub w związku z tym narusza jego nietykalność cielesną, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 246. Funkcjonariusz publiczny lub ten, który działając na jego polecenie w celu uzyskania określonych zeznań, wyjaśnień, informacji lub oświadczenia stosuje przemoc, groźbę bezprawną lub w inny sposób znęca się fizycznie lub psychicznie nad inną osobą, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Art. 247. § 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą prawnie pozbawioną wolności, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Jeżeli sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Funkcjonariusz publiczny, który wbrew obowiązkowi dopuszcza do popełnienia czynu określonego w § 1 lub 2, podlega karze określonej w tych przepisach.

- Rozdział 7 Kodeksu karnego skarbowego „Przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko obowiązkom celnym oraz zasadom obrotu z zagranicą towarami i usługami”

Art. 85. § 1. Kto wyłudza pozwolenie lub inny podobny dokument, dotyczący warunków obrotu z zagranicą towarami lub usługami, regulowany przez przepisy, o których mowa w art. 53 § 32 lub 33, przez podstępne wprowadzenie w błąd organu uprawnionego do wydania takich dokumentów, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności do lat 2, albo obu tym karom łącznie.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto używa dokumentu uzyskanego w sposób określony w § 1.

§ 3. Usiłowanie przestępstwa skarbowego określonego w § 1 lub 2 jest karalne.

§ 4. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 lub 2 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art. 86. § 1. Kto, nie dopełniając ciążącego na nim obowiązku celnego, przywozi z zagranicy lub wywozi za granicę towar bez jego przedstawienia organowi celnemu lub zgłoszenia celnego, przez co naraża należność celną na uszczuplenie,

podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności, albo obu tym karom łącznie.

§ 2. Tej samej karze podlega sprawca, jeżeli przemyt celny dotyczy towaru w obrocie z zagranicą, co do którego istnieje reglamentacja pozataryfowa.

§ 3. Jeżeli kwota należności celnej narażonej na uszczuplenie lub wartość towaru w obrocie z zagranicą, co do którego istnieje reglamentacja pozataryfowa, jest małej wartości, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 lub 2 podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

§ 4. Jeżeli kwota należności celnej narażonej na uszczuplenie lub wartość towaru w obrocie z zagranicą, co do którego istnieje reglamentacja pozataryfowa, nie przekracza ustawowego progu, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 lub 2 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

§ 5. (uchylony).

Art. 87. § 1. Kto przez wprowadzenie w błąd organu uprawnionego do kontroli celnej naraża należność celną na uszczuplenie,

podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności, albo obu tym karom łącznie.

§ 2. Tej samej karze podlega sprawca, jeżeli oszustwo celne dotyczy towaru lub usługi w obrocie z zagranicą, co do których istnieje reglamentacja pozataryfowa.

§ 3. Jeżeli kwota należności celnej narażonej na uszczuplenie lub wartość towaru lub usługi w obrocie z zagranicą, co do których istnieje reglamentacja pozataryfowa, jest małej wartości, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 lub 2 podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

§ 4. Jeżeli kwota należności celnej narażonej na uszczuplenie lub wartość towaru lub usługi w obrocie z zagranicą, co do których istnieje reglamentacja pozataryfowa, nie przekracza ustawowego progu, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 lub 2 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art. 88. § 1. Kto, będąc uprawnionym do korzystania z procedury odprawy czasowej towaru objętego tą procedurą na podstawie zgłoszenia dokonanego w formie ustnej, nie dokonuje jego powrotnego wywozu lub nie podejmuje czynności w celu nadania temu towarowi nowego przeznaczenia celnego, przez co naraża należność celną na uszczuplenie, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

§ 2. Tej samej karze podlega sprawca, jeżeli czyn zabroniony dotyczy towaru w obrocie z zagranicą, co do którego istnieje reglamentacja pozataryfowa.

§ 3. Jeżeli kwota należności celnej narażonej na uszczuplenie lub wartość towaru w obrocie z zagranicą, co do którego istnieje reglamentacja pozataryfowa, nie przekracza ustawowego progu, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 lub 2 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art. 89. § 1. Kto w użyciu towaru zmienia cel, przeznaczenie lub nie zachowuje innego warunku, od którego uzależnione jest zwolnienie towaru w całości lub w części od należności celnej, w szczególności od cła, albo zastosowanie zerowej, obniżonej lub preferencyjnej stawki celnej, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

§ 2. Tej samej karze podlega sprawca, jeżeli czyn zabroniony dotyczy towaru lub usługi w obrocie z zagranicą, które zwolniono od reglamentacji pozataryfowej.

§ 3. Jeżeli niepobrana należność celna lub wartość towaru lub usługi w obrocie z zagranicą, które zwolniono od reglamentacji pozataryfowej, nie przekracza ustawowego progu, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 lub 2 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art. 90. § 1. Kto usuwa towar lub środek przewozowy spod dozoru celnego, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności do lat 3, albo obu tym karom łącznie.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto bez zgody uprawnionego organu niszczy, uszkadza lub usuwa zamknięcie celne.

§ 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 lub 2 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art. 91. § 1. Kto nabywa, przechowuje, przewozi, przesyła lub przenosi towar stanowiący przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 86-90 § 1, lub pomaga w jego zbyciu albo ten towar przyjmuje lub pomaga w jego ukryciu, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności do lat 3, albo obu tym karom łącznie.

§ 2. Kto nabywa, przechowuje, przewozi, przesyła lub przenosi towar, o którym na podstawie towarzyszących okoliczności powinien i może przypuszczać, że stanowi przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 86-90 § 1, lub pomaga w jego zbyciu albo ten towar przyjmuje lub pomaga w jego ukryciu, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

§ 3. Jeżeli kwota należności celnej lub wartość towaru w obrocie z zagranicą, co do którego istnieje reglamentacja pozataryfowa, jest małej wartości, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

§ 4. Jeżeli kwota należności celnej lub wartość towaru w obrocie z zagranicą, co do którego istnieje reglamentacja pozataryfowa, nie przekracza ustawowego progu, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 lub 2 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art. 92. § 1. Kto przez podanie danych niezgodnych ze stanem rzeczywistym lub zatajenie rzeczywistego stanu rzeczy wprowadza w błąd właściwy organ narażając na nienależny zwrot należności celnej lub umorzenie należności celnej należnej do zapłacenia, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności, albo obu tym karom łącznie.

§ 2. Jeżeli kwota narażona na nienależny zwrot lub umorzenie należności celnej jest małej wartości, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

§ 3. Jeżeli kwota narażona na nienależny zwrot lub umorzenie należności celnej nie przekracza ustawowego progu, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art. 93. § 1. (uchylony).

§ 2. Kto rażąco narusza przepisy prawa celnego w zakresie warunków działalności wolnego obszaru celnego, składu wolnocłowego lub składu celnego, podlega karze grzywny do 240 stawek dziennych.

§ 3. Karze określonej w § 2 podlega także ten, kto rażąco narusza przepisy w zakresie warunków prowadzenia magazynu czasowego składowania.

Art. 94. § 1. Kto wbrew obowiązkowi nie udziela ustnych lub pisemnych wyjaśnień mających znaczenie dla kontroli celnej lub nie udostępnia wymaganych dokumentów dotyczących obrotu z zagranicą towarami lub usługami, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

§ 2. Tej samej karze podlega ten, kto w inny sposób osobie uprawnionej do przeprowadzania czynności kontrolnych lub dozoru celnego udaremnia lub utrudnia wykonanie czynności służbowej, w szczególności kto odmawia wykonania czynności przygotowawczych do kontroli celnej lub nie dopełnia obowiązku niezwłocznego dostarczenia towaru do miejsca wskazanego przez organ celny.

§ 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 lub 2 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art. 95. § 1. Kto wbrew obowiązkowi nie przechowuje dokumentów mających znaczenie dla kontroli celnej, podlega karze grzywny do 180 stawek dziennych.

§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art. 96. § 1. Kto, nie dopełniając obowiązku nadzoru nad przestrzeganiem reguł obowiązujących w działalności danego przedsiębiorcy lub innej jednostki organizacyjnej, dopuszcza, chociażby nieumyślnie, do popełnienia czynu zabronionego określonego w tym rozdziale, podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli czyn sprawcy wyczerpuje znamiona innego przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego określonego w tym rozdziale albo jeżeli niedopełnienie obowiązku nadzoru należy do ich znamion.

▪ Rozdział 7 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (art. 53 – 68)

Art. 53. 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, wytwarza, przetwarza albo przerabia środki odurzające lub substancje psychotropowe albo przetwarza słomę makową, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych albo słomy makowej lub czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, sprawca

podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

Art. 54. 1. Kto wyrabia, posiada, przechowuje, zbywa lub nabywa przyrządy, jeżeli z okoliczności wynika, że służą one lub są przeznaczone do niedozwolonego wytwarzania, przetwarzania lub przerobu środków odurzających lub substancji psychotropowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. Tej samej karze podlega, kto:

- 1) przystosowuje do niedozwolonego wytwarzania, przetwarzania, przerobu lub konsumpcji środków odurzających lub substancji psychotropowych naczynia i przyrządy, choćby były wytworzone w innym celu, albo
- 2) wchodzi w porozumienie z inną osobą w celu popełnienia przestępstwa określonego w art. 53 ust. 2.

Art. 55. 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, dokonuje przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowego nabycia, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub przewozi przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub terytorium innego państwa środki odurzające, substancje psychotropowe lub słomę makową, podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 5.

2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

3. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy makowej albo czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, sprawca

podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

Art. 56. 1. Kto, wbrew przepisom art. 33-35 i 37, wprowadza do obrotu środki odurzające, substancje psychotropowe lub słomę makową albo uczestniczy w takim obrocie, podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

3. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy makowej, sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 10.

Art. 57. 1. Kto czyni przygotowania do przestępstwa określonego w art. 55 ust. 1 lub art. 56 ust. 1, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. Kto czyni przygotowania do przestępstwa określonego w art. 55 ust. 3 lub art. 56 ust. 3, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 58. 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, udziela innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, ułatwia albo umożliwia ich użycie albo nakłania do użycia takiego środka lub substancji, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, udziela środka odurzającego lub substancji psychotropowej małoletniemu lub nakłania go do użycia takiego środka lub substancji albo udziela ich w znacznych ilościach innej osobie,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 59. 1. Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, udziela innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, ułatwia użycie albo nakłania do użycia takiego środka lub substancji, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, udziela środka odurzającego lub substancji psychotropowej małoletniemu, ułatwia użycie albo nakłania go do użycia takiego środka lub substancji,

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 60. Kto, będąc właścicielem lub działającym w jego imieniu zarządcą albo kierownikiem zakładu gastronomicznego, lokalu rozrywkowego lub prowadząc inną działalność usługową, mając wiarygodną wiadomość o popełnieniu przestępstwa określonego w art. 56, 58 lub 59 na terenie tego zakładu lub lokalu, nie powiadamia o tym niezwłocznie organów ścigania,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 61. ⁽¹²⁾ Kto, wbrew przepisom ustawy, rozporządzenia 273/2004 lub rozporządzenia 111/2005, w celu niedozwolonego wytworzenia środka odurzającego lub substancji psychotropowej, wytwarza, przetwarza, przerabia, dokonuje przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowego nabycia, wewnątrzwspólnotowej dostawy, przewozi przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub terytorium innego państwa, nabywa, posiada, przechowuje lub wprowadza do obrotu prekursorsy, podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 5.

Art. 62. 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2. ⁽¹³⁾ Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających lub substancji psychotropowych, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 63. 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, uprawia mak, z wyjątkiem maku niskomorfinowego, konopie, z wyjątkiem konopi włóknistych, lub krzew koki, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2. Tej samej karze podlega, kto, wbrew przepisom ustawy, zbiera mleczko makowe, opium, słomę makową, liście koki, żywicę lub ziele konopi innych niż włókniste.

3. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest uprawa mogąca dostarczyć znacznej ilości słomy makowej, liści koki, żywicy lub ziela konopi innych niż włókniste, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 64. Kto zabiera, w celu przywłaszczenia, środki odurzające, substancje psychotropowe, mleczko makowe lub słomę makową, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 65. Kto, wbrew przepisom ustawy, uprawia mak niskomorfinowy lub konopie włókniste, podlega karze grzywny.

Art. 66. Kto, wbrew przepisom ustawy, rozporządzenia 273/2004 lub rozporządzenia 111/2005, wytwarza, przetwarza, przerabia, stosuje, dokonuje przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowego nabycia, wewnątrzwspólnotowej dostawy, przewozi przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub terytorium innego państwa, nabywa, posiada lub przechowuje prekursorzy,

Art. 67. Kto, wbrew przepisom ustawy, rozporządzenia 273/2004 lub rozporządzenia 111/2005, nie dopełnia obowiązku prowadzenia ewidencji wytwarzania, przetwarzania, przerobu środków odurzających, substancji psychotropowych lub prekursorów i obrotu nimi albo w inny sposób narusza przepisy określające zasady stosowania środków, substancji lub prekursorów i obrotu nimi,

Art. 68. Kto, wbrew przepisom art. 20 ust. 1, prowadzi reklamę lub promuje substancję psychotropową lub środek odurzający, w celach innych niż medyczne, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

▪ Art. 18 Kodeksu karnego:

Art. 18. § 1. Odpowiada za sprawstwo nie tylko ten, kto wykonuje czyn zabroniony sam albo wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, ale także ten, kto kieruje wykonaniem czynu zabronionego przez inną osobę lub wykorzystując uzależnienie innej osoby od siebie, poleca jej wykonanie takiego czynu.

§ 2. Odpowiada za podżeganie, kto chcąc, aby inna osoba dokonała czynu zabronionego, nakłania ją do tego.

§ 3. Odpowiada za pomocnictwo, kto w zamiarze, aby inna osoba dokonała czynu zabronionego, swoim zachowaniem ułatwia jego popełnienie, w szczególności dostarczając narzędzie, środek przewozu, udzielając rady lub informacji; odpowiada za pomocnictwo także ten, kto wbrew prawnemu, szczególnemu obowiązkowi niedopuszczenia do popełnienia czynu zabronionego swoim zaniechaniem ułatwia innej osobie jego popełnienie.

B7 – Zabójstwo z zaniedbania oraz poważne lub bardzo poważne obrażenia ciała z zaniedbania popełnione przez naruszenie prawa dot. Zapobiegania wypadkom oraz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa

- Rozdział XIX Kodeksu karnego „Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu” – przepisy wskazane w części B4 niniejszego Załącznika

B8 – Przestępstwa prania brudnych pieniędzy

- Ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu – przepisy wskazane w części B3 niniejszego Załącznika.